

Mecliste bir münakaşa

Devlet memuriyetleri arasındaki ihtisas mevkileri hakkında tenkid ve iddialar

Ziya Gevher Etili: "Ne vakit bu devlet teşkilâtını gençleştirireceğiz? Barem mevcut oldukça bu meseleyi halle imkân yoktur,, dedi

Ruzveltin nutku

"Demokrasilerin silâh fabrikası olacağız,,

Amerika Cümhurreisi "Mihver devletleri harbi kazanamıyacaklardır,, dedi

Nutku seksen milyon Amerikalı dinledi

Ruzvelt nutuk söylerken

Vaşington, 30 (A.A.) — B. Ruzveltin nutku şimdiye kadar görülmemiş bir dinleyici kütlesi tarafından büyük bir alaka ile takip edilmiştir. Yalnız Amerikada nutku dinleyenlerin adedi 80 milyona yakındır. Beş yüzden fazla radyo istasyonu nutku nakletmiştir. Bunlardan başka birçok istasyonlar da nutku tercüme ettikten sonra kısa dalga üzerinden Avrupa ve Ceneviz Amerika Latin memleketlerindeki dinleyicilerine nakletmişlerdir.

Nutuk

Vaşington 30 (A.A.) — Reuter bildiriyor: Amerika Birleşik devletleri reisi Ruzvelt, dün akşam bütün Amerikan radyoları ile neşredilen nutkunu söylemiştir. (Devamı 3 üncü sayfada)

İngiltere harb gayelerini tesbit ediyor

Kabine birkaç haftadanberi bu işle meşgul

Londra, 30 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin diplomatik muhabiri yazıyor: İngilterenin yeni Amerika büyük elçisi Lord Halifaxın Vaşingtona gider gitmez B. Ruzvelt ile görüşeceği başlıca meselelerden biri de müttefiklerin harb paveleri meselesidir.

Ankara, 30 (Telefonla) — Bugün Büyük Millet Meclisinde devlet memuriyetleri arasında ihtisas mevkilerini tayin eden kanun lâiyhası görüşülürken söz alan Ziya Gevher Etili (Çanakkale):

— Hayatta yanlış yol mutlaka geri dönülecek yoldur. Baremde yanlış olarak çizdiğimiz yollara işte bugün bir kere daha tüce etmiş bulunuyoruz!

Diyerek bu ihtisas işini halletmek için kanunda ihtisası tarif etmekten başka çare olmadığını ifade etmiş ve devlet bütçesinden ücret alan memurlar işinde ihtisas mevkilerinin ne derece yanlış tatbik edildiğini nazarlarda canlandırınca Meclisin kontrolü dışında kalan bazı müesseselerde bu işin ne halde olduğunu tasavvur etmek lâzım geldiğini söylemiş ve encümen den gelen cetvellerde 941 den 231 nin ihtisas mevkii olduğu kabul olunup geriye kalmış olduğunu (Devamı 3 üncü sayfada)

Ziya Gevher Etili

Bardia önündeki ve ziyeti gösterir kroki

Bardia önünde hazırlık devam ediyor

Kahire, 30 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği: Trablusta Bardiyada düşmanın topçu ateşi, dün, kendisine göz açtırmıyan mütemadi ateşimize bir mukabele olmak üzere biraz daha faaliyetli olmuştur. Kit'alarımız hiç bir ziyata uğramadığı gibi memnuniyet verici bir şekilde devam eden hazırlıkları da bir sekteye uğramamıştır.

İtalyada bir mahal 30 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının 206 numaralı tebliği: Bingazi hududu mintakasında Bardiya etrafında topçu faaliyeti devam etmektedir. Müstahkem hatlarımıza yaklaşmak teebbüsünde bulunan makineli küçük İngiliz müfrezeleri geri püskürtülmüştür. Birbirini takip eden taarruz hareketleri esnasında tayyarelerimiz ufak çapta bombalar atmış ve düşmanın makineli müfrezelerine mitralyöz ateşi açmıştır. Birçok makineli vesait hasara uğratılmış ve tahrib edilmiştir.

Hebeşistanda isyan büyüyor

Londra 30 (A.A.) — Habesistanda isyan genişlemekte ve İtalyanlar mütemadiyen yerlerini çete harbiyle ta-ciz edilmektedir.

Daily Telegraph gazetesinin hususî muhabirinin Nairobi'den gönderdiği bir telgrafa göre binlerce asî Ha-beş, Habesistan hududuna civar mın takarlarda faaliyettedir.

Bu sabah gelen haberler

Matbuatın işi gittikçe azıyor

Dün kızılıgömlük giyerek mütarekenin amele nümâyişlerine iştirak eden adam, bugün "Gazete hacimleri bana aylık kazancımdan 2.500 lira feda ettirecek,, diye bağıyor

5 kuruşluk malı 10 kuruşa satmak isteyen bezirgân mahkemeye verilirken Etem İzzet aynı işi hükümetin müsaadesile yapmaya yelteniyor ve biz (insaf) dediğimiz için bütün şeref ve haysiyet kayıplarından sıyrılarak ağız dolusu küfür ediyor

Millî Müdafaa için fevkalâde tahsisat

Meclis dün kanun lâiyhasını kabul etti

Ankara, 30 (Hususi) — 140 malî yılı müvazenei umumiyesine dahil bazı daire bütçelerine fevkalâde tahsisat verilmesine dair olan kanuna ek kanun lâiyhası Meclisin bugünkü toplantısında müstaceli (Devamı 3 üncü sayfada)

Yunanlılar yeni ilerlemeler kaydettiler

İtalyanların mevzii mukabil taarruzları püskürtüldü

Bombardıman edilen Pirede bir evin hali

Atina 30 (A.A.) — Hükümet namına söz söylemeğe salâhiyetler zat, Yunan kuvvetlerinin Himara şimalin. (Devamı 3 üncü sayfada)

A'manya ile Fransa arasında neler oluyor?

Londra, 30 (A.A.) — Times gazetesi «Fransız muamması» başlığı altında neşrettiği bugünkü başmakalesinde diyor ki:

B. Hitlerin tahmil etmek istediği yeni hakaretlere karşı kendini müdafaa etmek hususunda Fransa'nın sarfettiği gayret, İngiltere tarafından anlayışla takip edilmektedir. (Devamı 3 üncü sayfada)

19 yaşındaki şerir güpegündüz bir gazinonun kasasını soymıya kalktı

Dört gece evvel, Kumkapıda çok cüretkârane bir tecavüz hâdisesi olduğunu, Tavşantaş civarında, dev-

Millî Müdafaa için fevkalâde tahsisat

(Baştafı 1 inci sayfada) yet kararile müzakere ve kabul edilmiştir. Bu lâiyhaya göre Millî Müdafaa Vekâleti karakısmı başlığı altındaki muhtelif müdafaa hizmetleri faslına milyon lira munzam tahsisatıdır. Bazı daire bütçesine fasılâ-

Makine verilir

ELENLER ESİR DANIŞTIRILDI

Tenlar, otom...

nam...

bir le...

rdır.

uluna...

cavizd...

tinam...

nokt...

çok l...

r ele...

doğr...

gide...

İtalya...

öğren...

r köy...

A.) —

tre m...

nanlı...

renil...

yan es...

) —

vaklı...

taraf...

pek t...

ve

m's

) —

başve...

kuvet...

rdır.

ajında

çağır...

ar mul...

biran...

le ber...

kazana

aksas

edir:

k ve

stan y...

ivora

ıkuna

veriyö

) — S

ku hak

şöyle

dan so

ey. Mi

Bizde münakaşa nasıl başlar, nasıl inkişaf eder, bakınız!

Son Posta ile Son Telgraf arasında çıkan münakaşa, Hükümetin gazete sayfaları üzerine mevzu takayyüdü biraz hafiflettiği zaman, Son Postanın bu kararı alkış ile karşılama üzerine başladı ve meslektaşlarımızın derhal küfüre sarılmaları ile genişledi, bugünkü halini aldı.

Münakaşanın takip ettiği seyri biliyoruz. Fakat biz düşündük ki, üç gazetenin karakter ve terbiye bakımından durumlarını tayin et-

mek için bu münakaşa esnasında sarfedilmiş olan kelimeleri gözönünde bulundurmak faydalı olacak. Koleksiyonları açıp karşılaştırdık, gördüklerimizi şimdi okuyucularımıza göstereceğiz.

Biz bidayette sayfa üzerine mevzu takiyidin biraz hafifletilmiş olmasına şükrediyoruz. Bu yazıda tek kelime hakaret yok. Fakat işte «kdam» in söyledikleri:

15 Birincikânun sayısında: (Devamı 7 nci sayfada)

Üniversite talebesi için açılacak yeni yurdlar

Dün partide, vali, parti reisi, rektörün iştirakleriyle bir toplantı yapıldı

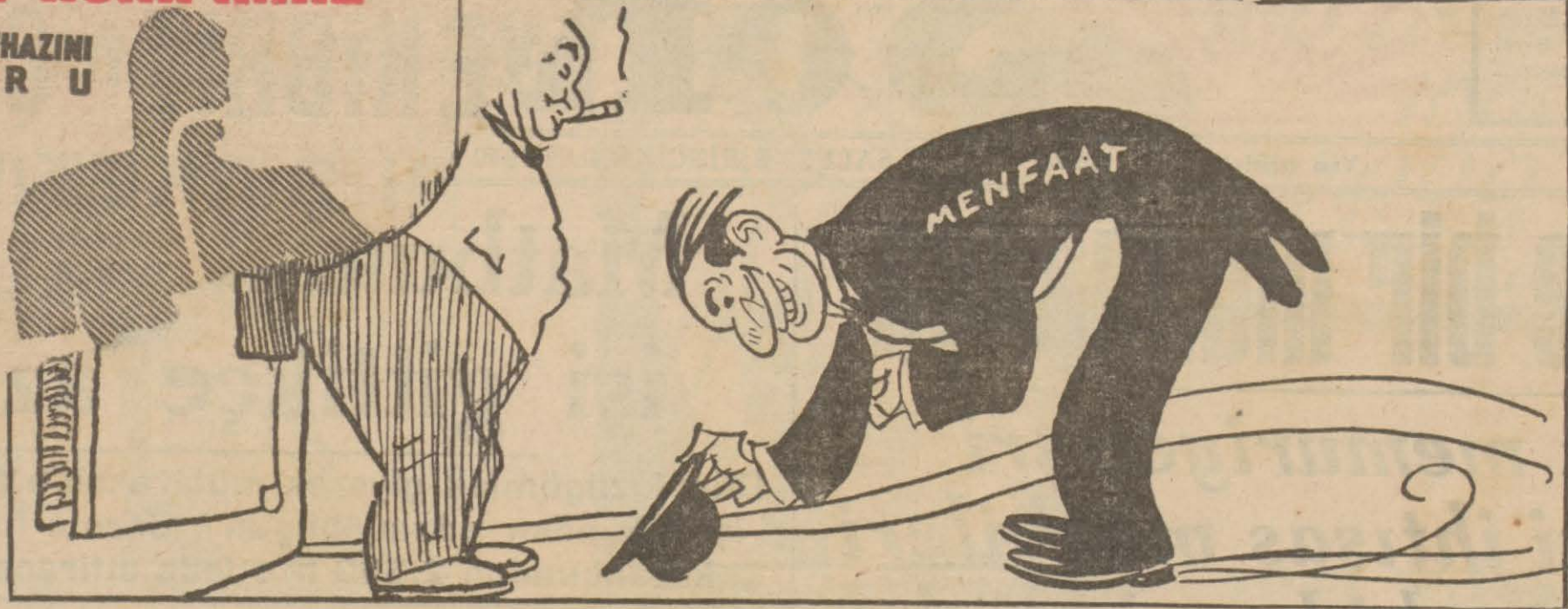

Toplantıdan bir itiba

Şehrin muhtelif semtlerinde ekme-sadile, dün saat 17 den sonra Partisi gayri ihhi pansiyonlarda ikamet eden, Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Parti müfettişi Resad Mi-

HAYAT VE KOMPRİME

HAZIM CİHAZINI
K O R U

Menfaat her dilden konuşur, her şekle bürünür, hattâ garazsız, ivazsız görünmenin yolunu da bulur.

Sen söyliyene değil, onu söyleten sebebe bak. Muhatabının yüzünü değil, dimağının içini görmeye çalış, aldanmazsın.

Bütün Amerikanın kendi erinden bahsettiği genç kızlar

Bir iddia neticesi Dük ve Düşes dö Windsor'un resimlerini almak için bisikletle binlerce kilometrelik mesafe katettiler

Maceranın kahramanlarından: Betsy Marden ve Peggy Pippett. 21 yaşındadır. 19,5 yaşındadır.

Amerikada, Iowa eyaletinde Fort Dordge'de ikamet etmekte olan Peggy Tippet ve Betsy Marden adlarında iki Amerikan kıza; Bahamas adalarına gideceklerine, Dük ve Düşes de Windsor'un fotoğraflarını alacaklarına, onlarla mülakatta bulunacaklarına dair bir delikanlı grubu ile bahse tutuşmuşlardır.

Genç kızların, bu bahsi kazanmak için girişmiş oldukları macera anlatılmağa değer:

Fazla paraları olmayan Betsy Marden ve Peggy Tippet bisikletle yola çıkmışlar, yolda para toplamak suretiyle, buldukları Fort Dodge mevkiinden Newyorka kadar olan 2500 kilometrelik mesafeyi katetmişlerdir. Newyorkta denizi ilk defa olarak gören genç kızlar Newyorkta bir hayli para topladıktan sonra, üçüncü mevki bileti alarak Acadia vapuruna binmişler ve Bahamas adalarının payitahtı olan Nassan şehrine gelmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu şehir New Providena adasındadır.

Kızlar gene bisikletle yollarına devam etmişler ve Dük de Windsor'un resmi daresine gelmişlerdir.

Dük ile zevcesi bu kızların maceralarına vâkıf olur olmaz onları derhal kabul etmişlerdir.

Genç kızlar, Ford Dodge'deki delikanlılar ile giriştikleri bahsi kazanabilmek için Dük ile zevcesinin istedikleri kadar fotoğraflarını çekmişler, kendileri uzun mülakatlara yapmışlardır.

Bu iki azîmkâr Amerikan kıza bahsi kazanmışlardır. Şimdi bütün Amerika onlardan bahsetmektedir.

Z İ R A A T

Ziraat müşküllere cevablar

Yaşlı bir asmanın yeri nasıl değiştirilmeli? Soba kurumu bir işe yarar mı? Fidan dikiminde nelere dikkat etmeli? Keçiboynuzu istihsal ve ihracatımızın vaziyeti

Yazan: Tarımman

Yaşlı bir asmanın yeri nasıl değiştirilebilir?

Okuyucularımızdan müteakid Bay Şemsi yazıyor:

— Evimizin bahçesinde yaşlı bir asma var. Bu sene, ona yakın binada yaptığımız bazı tadilat dolayısıyla çardağın bozup kaldırmak icab etti. Fakat güzelim asmayı yok etmeye bir türlü kıyamadık. Komşulardan bir zat dedi ki, «bunu köklerle çıkarıp karşı tarafa naklediniz. Ve şuraya kuracağımız yeni çardağa yaslandırınız. Şimdi (acaba yapsa olur mu?) diye tereddüd ediyorsunuz.

— Tereddüde haklısınız: Yaşlı bir asmayı köklerle birlikte çıkartıp başka bir yere dikmek doğru değildir. Kuruyup gitmesi, tutması ihtimalinden çok kuvvetlidir. Eğer imkan varsa size başka bir şekil tavsiye edeyim: Asmanın şimdi bulunduğu yerle, o nakletmeyi tasarladığınız yerin arasını boylu boyunca kazın. Hâsıl olan hendegin toprağını iyice havalandırıp çürümüş bir gübre ile hasılayınız. Bahar gelince asmanın en düzgün ve uzun dalını üzerinde bırakmak şartı ile, geri kalan diğer bütün dallarını dibden kesiniz. Bu budamayı müteakib, gövdeyi itina ile hendegin içine yatırınız. Tam dikim yerine ulaştınca, kesilmeyi bıraktığınız o tek dalı yukarıya doğru bükerek yeni bir asmaymış gibi diklemesine tesbit ediniz. En sonra açıkta kalan kısmı toprakla örtünüz ve güzelce çigneyip halile bırakınız.

Bu suretle laldırılmış ve yerini değiştirmiş olan asma, o yıl mükemmel surette köklendikten baska, fevkalâde gelişir ve adeta gençlerdir. Siz de böyle genç ve dinç bir hal alan asmayı, çardağta suretle dallandırarak imkânını bulursunuz.

Soba kurumu bir işe yarar mı?

Bozöyükten «bir merakla» soruyor:

— İttim ki soba kurumunu ziraatte kimyevi gübre gibi kullanırlar mı. Sahiden, soba kurumu böyle bir işe yarar mı?

— Soba kurumunun ekinleri kuvvetlendirmek için gübre gibi kullanıldığı doğrudur. Bizde çok defa bir köşeye atılıp kadri bilinmeyen bu tozları Avrupada ev ev gezip toplananlar bile vardır.

Kısa yazıp geçirecek, cihz ve sarı kalmış ekinleri geliştirmek için, kurum birebir gelen bir kuvvet ifikar gibidir. O derece ki kurum serpilmiş ekinlerin ilkbaharda birden gümraklaşmalarına dikkat eden bazı Avrupa çiftçileri bunu Nitrat dö suda

benzetmekte tereddüd etmişlerdir. Filhakika kurumun ihtiva ettiği besleyici maddeler Nitrat dö suda gibi suda kolaylıkla eristen olduğu için, tarlaya serilmeyi müteakib nebatlar tarafından çarçabuk imtısas olunmakta birbirlerine benzerler.

Kurumun terkihibinde % 1-3 azot, 1-2 potas, 0,4-0,5 fosfor, 5-6 kireç vardır. Ve buna nazaran da yüz kilo kurum bir dekar genişlikteki ekini kamçulamaya bol bol yeter. Kurum yerine aynı değerde Nitrad dö suda veya diğer bir kimyevi gübre alınmasına kalkışsa, her halde kurumunkinden çok fazla bir masraf ihtiyacı icab eder.

Kurum, ilkbaharda kullanılır. Yağmurların başlamasından biraz önce bir kısım kurum, bir kısım toprakla karıştırılıp ekinlerin üstüne serilir. Bazan toprak yerine kül karıştırılır ki, bu suretle küldeki maddelerden ayrıca istifade edilmiş olacağı için şüphesiz daha iyi bir usuldür.

Fidan dikiminde nelere dikkat etmeli?

Bay Ali Dik soruyor:

— Her sene birçok fidan dikirim, fakat bunların yarıdan çoğunu tutturamam. Acaba nedendir?

— İklimi mutedil olan yerlerde fidanların dikilme mevsimi sonbahar ise de, şiddetli donlardan korkulan yerlerde bu iş ilkbaharda yapılır. Bizde daha ziyade ilkbaharda dikmek âdet olmuştur.

Dikilen fidanların şaşmadan tutması için aşağıdaki şartlara riayet edilmek lazımdır:

a) Tedarik ettiğiniz fidanların dalları sağlam, kökleri saçaklı olmalı ve bilhassa yerinden söküldükten sonra açıkta beklemiş olmamalıdır. Fidanların tutmaması ekseriya bunların açıkta çok beklemiş olmasından ileri gelir.

b) Fidanların dikildiği sırada, o cins ağaçlara su yürümemiş olmalıdır. Aksi takdirde tutmaları şüpheli düşer. Hele fidanlar da sürmeye başlamış ise, böyle fidanların tutmaması, tutmasından daha kuvvetlidir.

c) Fidanları dikceğiniz yer, en aşağı bir ay evvelinden açılıp havalandırılmış, toprağı lâyikile işlenip gübrelenmiş bulunmalıdır. Hasıllanmadık yerlerde fidanların tutturulması daima bir şans işidir.

d) Fidanları dikmezden evvel gerek kökünde, gerek dallarından bir budamaya tâbi tutulmalı ve mümkün ise inek tersinden yapılmış bir bulamaca batırıp böyle dikmelidir. Bazı kimseler pek mühim olan bu budamayı yapmaya bir türlü yanaş-

mıyorlar. Daha doğrusu fidanı budayıp kısaltmağa kıyamıyorlar. Halbuki, bu tutturulması isnenen fidan için, vazgeçilemeyecek bir zaruret tir.

h) Fidanı yerine dikerken köklerin altına kabaca toprak gelmesine dikkat etmeli ve bu esnada boğaz yerinin de çok derine kaçmamasına itina etmelidir. Fidanın dibi iyice çignenmeli, mümkünse müteakiben sulanmalıdır.

v) Dikimden sonra fidanın rüzgârla sallanması, tutmasına çok zarar verir. Onun için yanına bir hareket sokmanın - masrafı olsa bile - işi garanti eden bir iyiliği vardır.

z) Nihayet o yaz kâfi yağmur yağmazsa, vakit vakit bolca sulamaya ihmal etmemek de, fidanların şaşmadan tutması için zarurî bir iştir.

Keçiboynuzu istihsal ve ihracatımız

Gazeteler, Teşrinisani ayı içinde Yugoslavyaya 25 bin liralık keçi boynuzu ihrac ettiğimizi yazdılar. Bizde pek mühimsenmiyein bu mahsulün böyle hem de topluca bir parti halinde ihrac edilmesi herkesin garibine gitmiştir.

Filhakika keçiboynuzunu biz Türkiyede meyvedan bile saymayız. Diğer çeşid çeşid meyvalarımız yanında bundan o kadar müstağniyiz ki «Bir dirhem bal için, bir çeki odun çignenir mi?» diye her fırsatta kendisini karalar dururuz. Buna rağmen, o yurdumuzu pek sevmişler ve her sene yetişmekten geri kalmaz.

Türkiyede en çok yetiştiği yerler, Antalya havalisile Ege'nin cenub taraflarıdır. Bu yerlerde keçiboynuzuna daha ziyade (Harnub) derler. Bu ad, onu (keçinin boynuzundan) ayırd ettiği için cidden benimsenmiye değer.

Türkiyeden başka harnub istihsal eden memleketler sırasile İspanya, İtalya, Yunanistan, Kıbrıs, Portekiz, Cezayir ve Tunusdur. Çokluk bakımından Türkiyenin mevki Kıbrıs'tan sonra gelir.

İstatistikler yıllık istihsalat ve ihracatımızı şöyle gösteriyor:

	İstihsal (kental)	Ihracat (kental)
1934	100190	1595
1935	40520	9221
1936	95910	3526
1937	50720	6278
1938	73100	6735
1939	64210	

Ihracatımız istihsalâta nisbetle az ise de, gene her yıl az çok bir şey satılıyor demektir. Harb devam ederse (Harnub) un da hatırı bir meta olmasına intizar edilebilir.

Tarımman

Sözün kısası

Onu da mı Biliyorsun?

E. Ekrem Talu

Kara, kuru, yanakları kayışa dönmüş. avurları çökmüş, gözlerinde fer namına bir şey kalmamış. boy zaten «şamama»; gırtlak, her yutkunuşta hindi kursağından ceviz geçiyormuş gibi hareket. eller arteriyosklerozun tipik bir örneği. parmaklar zifir içinde. birkaç ağkadaşla birlikte meclis kurduğumuz odaya selleme hüselâm geldi, oturdu.

Gönlü kırılmasın, hatırı kalmasın diye selâm verdik, keyif sorduk:

— Merhaba Feyzullah efendi! Nasılsın? İyi misin?

Eski usul bir temenna şakktı, yanı başında, açık duran sigara paketine destursuz daldı, bir tane alıp yaktı.

Biz onun huzuruna ehemmiyet vermiyerek sohbetimize devam ediyorduk. Nasıl olsa, birazdan şıkılacak, ve kendiliğinden kalkacak, gidecekti. Bu basit adam için, mecliste konuşulan mevzular yabancı ve ağırdı.

Bir müddet ağız açmadı, fakat kulak kabarttığı sezdik. Derken birdenbire lafa karıştırdı. Yalan, yanlış, her telden çalıyordu. Mesele, içimizden biri:

— Fizik.. der demez, yapıştıryordu:

— Güç ilimdir, bayım! Rahmetli bir hocamız vardı. ondan okudu idik. O vakitler fizik demezlerdi de hikmet derlerdi..

— Einstein der ki..

— Su mesuhr Alman Yahudisi, değil mi, velinimetim? Sağ mı, acaba?

— Doktor Karel.

— Hani ya insan hakkında bir kitabı var. Nasuhi Baydar tercüme etmiş. Fakir okudum amma, bir zevk almadım, doğrusu! Afrodit, bence daha iyi.

Bu malûmatfurusluk hoşumuza gitmeğe başlamıştı. O da bunun farkında oldu. Yarı mağrur bir eda ile:

— Şaştınız mı? dedi. Karınca, kadarcık, bu kemteriniz az çok mürekkebe yalınmış, bu fani dünyada olana bitene göz atmış, kulak vermiş takımdanım.

— Aferin, Feyzullah efendi!

— Teşekkür ederim. Ve kendimi neye benzetirim, bilir misiniz?

— Neye benzetirsiniz?

— Adamcağıza yeni varmış;

Gayetle pisboğaz! Bir gün, yanında yemek bahsi ediliyormuş. Herif, herhangi bir yemeğin adı geçse: «Yedim, bilirim, şöyledir.. böyle..» diyerek bilgisini göstermiş. Mecliste bulunanlar: «Şu adamı susturalım!» demişler; sormuşlar: «Kıvamıyye derler bir cins meyva vardır, bilir misin?» Herif tereddüd etmeden: «Bilirim! Tadı, tıpkı löküne benzer!» cevabını verince, suali soran, nefretleri yerinden fırlayarak: «Tüh, Allah lâyığını versin! Ulan, lökün de mi yedin?» demiş. İste, ben de tıpkı o adam gibiyim: İlim sofrasında löküden bile azıcık tatmış bulunuyorum.

Adamcağıza karşı sempatiniz büsbütün artmıştı.

— Yaşa, Feyzullah efendi! dedi. Keşki herkes kendi ilminin ölçüsünü senin gibi takdir etseydi; okuduğumuz ve dinlediğimiz hezeyanların nisbeti onda bire inerdi.

E. Ekrem Talu

İlkokul öğretmenlerinin zamları ay başından itibaren veriliyor

İki yıl evvel terfi eden ilkokul öğretmenlerinin, bütçe darlığı dolayısıyla şimdiye kadar ödenemeyen zamlarının verilmesine ay başından itibaren başlanacaktır.

Barem kanunu dolayısıyla birer derece terfi eden 400 e yakın öğretmeninin maaş farklarının ödenmesi için de vilâyet yeni yıl bütçesine tahsisat konulmuştur.

Mahalle itfaiye ekibleri teçhizatı için alınacak vergi

Hava taarruzlarına karşı kurulacak olan mahalle itfaiye ekiblerinin teçhizat masrafları için, bina sahiplerinden bir defaya mahsus olmak üzere yüzde on nisbetinde münzam bir vergi alınması kararlaştırılmıştır.

Belediye hesap işleri müdürlüğü bu vergilere aid tabakkuk cetvellerini ikmal etmek üzere. Bina vergisi mükelleflerinden, yeni yılbaşından itibaren münzam vergilerin tahsiline başlanacaktır. Bu vergilerin yekünü 320 bin lirayı bulacaktır. Mükelleflerden toplanacak paralarla 4000 mahalle itfaiyecisi için teçhizatı alınacaktır.

Geçen sene, herkese öli bir vaktaya gelmiş olduğu hissini veren mücadele, bu tarihten iki ay sonra, birdenbire alevlendi ve yangın etrafı kol atmaya başladı: Danimarka, Norveç, Holanda, Belçika, Fransa... ilh.

Bugün, harb sahası, geçen sene sine nisbetle daha çok geniştir; Avrupada sönmemiş, Afrika da siralet etmiştir. Geçen sene başlarken Avrupada karşı karşıya geçip harb emiyen ordular vardı. Kısa bir cepenin iki tarafından birbirleriyle alay ediyorlardı. Bu ordular arasında tephe büyüdü, araya başkaları da karıştı ve nihayet bu kuvvetler arasındaki tahih mücadelesi tasfiye edildi. Geçen sene, bu nevsimde her iki tarafın tayyare orduları, karşılıklı topraklar üzerlerinden uçarken, ya sade, turistler gibi, fotoğraf almakla iktifa ediyorlar, yahud da «posta» cılar gibi, muharib milletlerin birbirlerine karşı duydukları dostluk ve hayırbahlik duygularını bildiren matbu mektuplar atıyorlardı. Bugün, kara cephesinin tasfiyesine mukabil, hava cephesi takviye edilmiş bulunuyor: Artık mektub veya muhabbetname değil, şimdiye kadar görülmemiş bir infilak kuvvetini haiz bombalar atıyorlar!

Gene geçen sene, Akdeniz bir sulh denizi idi. Ticaret vapurları bu denizde rahat rahat doluyorlar ve milletler arasında hayat maddeleri taşıyorlardı. Bugün, Akdeniz baştanbaşa bir harb sahası olmuştur. Balkanların bir köşesi tutuşmuş, Afrika kıtası birkaç noktadan ateş almış bulunuyor. İster resmen harb içinde bulunsunlar, isterse harbe hukukça veya sahnece uzak dursunlar, bütün milletler, günden güne orlaşan bir hayatın, yarını büsbütün karânlık görünen derdi altında eziliyorlar! Avrupa harbediyor, Afrika harbediyor, Asya harbediyor, Amerika harbe hazırlanıyor. Sade Akdeniz değil, ona yakın bütün denizler harb sahası içine girmiş bulunuyorlar.

Hülâsa, 940 senesi, Seyyarenin şimdiye kadar gördüğü ve görmediği en ağır bir sergüzeşt senesi oldu.

Yeni senede de ne göreceğiz? Bütün dünyada, yığılı faciaları, her sene sonunda kendi kendilerine sordukları bu suali, bu sene daha büyük merak ile tekrar edeceklerdir.

Perşembenin gelişini Çarşamba'nın gidisinden anıyan eski bir halk hikmetini 941 senesinin talihî için de tatbik edebiliriz: İki büyük muharib arasında henüz mağlûbiyeti kabul etmeğe razı olma âlameti yoktur.

Almanya, büyük muzafferiyetlerine verdiği ruh kuvveti içindedir. Malzeme bakımından harbe girdiği tarihteki vaziyetinden daha aşağı bir halde bulunmıyan 940 galibi, Cihan Harbindeki tecrübelerle göre, 941 de mağlûbiyeti kolay kolay kabul edemez. İngiltereye gelince, dört aydanberi devam eden hava taarruzlarına karşı İngiliz milletinin gösterdiği büyük ruh mukavemeti şabat eder ki orada da kendisini mağlûb sayacak bir hava yoktur. Bilhassa şimali Afrikadaki son hareketlerin ifade ettiği mana, İngilterenin başlangıçtaki eksiik hazırlıklarını, harb esnasında ikmal etmesini bildiğini gösterdi. Büyük muvaffakiyetsizlikleri takip eden ağır taarruzlar arasında bile mücadele kuvvetlerini arttırmamış bilen bir mem-

TAKVİM

1 incikânun

Kümü senesi 1855	31	Arabi senesi 1359
1 inci a. un 18	Romani senesi 1943	Kümü senesi 54

SALI

GÜNES	Zilhicce	İBRAHİM
S. D.	S. D.	S. D.
30	6	58
26	12	50
Ogla	ikinci	Akşın
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

İSTER INAN, İSTER INANMAI

Gazeteler:

— Hayat epeyce pahallılaştı, diyorlar. Bu, muhakak. Fakat ne dereceye kadar pahallılaştı, orasını bilmiyoruz. Ev kirası, gaz, elektrik, umumî nakil vasıtası gibi aile bütçesinin en büyük kısmını teşkil eden sahalarda artma yoktur, yiyecek, giyecek gibi maddelerde ise hatırı sayılır dereceye gelmiştir.

Bu bakımdan hayat pahallılığının umumî aile bütçesinde nisbetini tayin etmek pek güçtür

Eskiden bir «hayat endeksi» negredilirdi, ona bakar, hayatın 1914 yılına nazaran bir seyir takib etmekte olduğunu anlardık. Bir hayli zaman oluyor ki, ya biz göremiyoruz, yahud da bu hayat endeksi artak negredilmemektedir. Halbuki ona, onun 1914 ü ve 1918 i ayrı ayrı iki esas olarak elân genişletilmiş bir şekline en ziyade muhtaç olduğumuz zaman, bu zamandır. Biz bu eksiğin doldurulması icab ettiğine inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER INAN, İSTER INANMAI

Şehir Haberleri

İngilizlerle tiftik ihracatçıların müzakereleri neticelendi

İngiliz ticaret birliği müessesile, dün tiftik ihracatçıları görüşmelerde bulunmuşlardır. Konuşmada İngilizlere satılacak tiftiklerin fiati mevzu bahis olmuştur. İngilizler, yapılacak satışların beynelmül piyasaya fiatları üzerinden olmasını istemektedirler. Halbuki son zamanlarda İsviçreye ve İsveç'e fazla miktarda yapılan satışlardaki fiat bugünkü piyasaya fiatlarından üstün olduğundan tiftikler bu talebe itiraz etmişlerdir. Nihayet her iki tarafın anlaşacağı bir fiat üzerinde anlaşma olmuştur. Bu fiat üzerinden yakında İngiltereye ihracata başlanacaktır.

Dünkü ihracat faaliyeti

Dünkü ihracatımız 203 bin liradır. Yunanistan ve Bulgaristana tuzlu balık, İtalyaya yumurta, İsviçreye tiftik, susam, keten tohumu, Macaristana koyun derisi, ham afyon, Romanya'ya portakal, Almanya'ya yaprak tütün ve Yugoslavyaya iç findek sevkedilmiştir.

Basra yolile yapılan ihracatta sürat temini için alınan tedbirler

Basra yolile, Uzakşarık ve bilhassa Amerikaya yapılan ihracatın günden güne inkişafı üzerine nakliyatın süratle yapılabilmesi için tedbirler alınmaktadır. Münakalat Vekâleti bu hatta yapılacak nakliyatı tahsis edilmek üzere birçok vagon ayırmıştır. Diğer taraftan Amerika, Hindistan, Japonya, Avustralya ve Muntakadaki sair memleketlere mal ihraç edecek olan tüccarlar, sevkedecekleri malın cinsini, miktarını, nereden sevkedeceklerini ve gönderilecekleri yerleri bildirir bir isteyi Muntaka Ticaret Müdürlüğüne vereceklerdir. Bu suretle her memleketlere ihracat daha süratle yapılabilir.

RADYO

SALI 31/12/1940

00.00 Saat ayarı, 8.03 Ajans haberleri, 8.18 Hafif müzik (Pl.), 8.45 - 9.00 Kadim, 12.30 Saat ayarı, 12.33 Türk plakları, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Türkçe plaklar, 13.20 - 14.00 Kasık müzik (Pl.)
18.00 Saat ayarı, 18.03 Cazband (Pl.), 18.30 Konuşma, 18.45 Zeybek ve Yun havaları, 19.00 Radyo cazının yeni sene temennileri, 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Kadın eğit konseri, 20.15 Radyo gazetesi, 0.45 Büyük fasıl heyeti, 21.30 Konuşma, 21.45 Radyo salon orkestrası, 22.30 Saat ayarı, ajans haberleri, 23.05 Radyo salon orkestrası, 23.00 dans müziği (Pl.)

Ankara borsası

30/12/1940 açılış-kapanış fiatları

ÇEKLER	
Açılış ve kapanış	
Londra 1 Sterlin	5.24
New-York 100 Dolar	132.20
Cenevre 100 İsviç. Fr.	29.6875
Atina 100 Drahm	0.9975
Sofya 100 Leva	1.6225
Madrid 100 Peçeta	12.9375
Belgrad 100 Dinar	3.175
Yokohama 100 Yen	31.1375
Stokholm 100 İsveç Fr.	31.0050

Eşam ve tahvilât	
Ergani	19.77
Sivas-Erzurum 3	19.16
Sivas-Erzurum 5	19.16
Türk Ticaret Bankası	
Esse senedi A nama	2.20
Esse senedi B nama	23.05

Fiat mürakabe komisyonu dün de et işi ile uğraştı

938 senesi et fiatları ile bugünkü fiatlar arasında mevcut nisbet bulunduğundan sonra perakende satış fiatları tesbit edilecek

Fiat mürakabe komisyonu, dün Vali Muavini Ahmed Kınığın riyaşetinde toplanmıştır. Komisyon bundan evvelki celsede de görüşülen et fiatlarının tesbiti için et tüccarlarını toplantıya davet etmiş bulunuyordu. Komisyon gerek hayvan borsasından ve gerekse Belediye İktisad Müdürlüğünden gelen cetveller üzerinde yaptığı tetkiklere göre, et satışlarındaki perakende ve toptan fiatlarının emsal nisbetlerini tayine devam etmiştir. Komisyon toptan ve perakende fiatları arasındaki nisbeti bulmak için 938 senesi fiatları üzerinde tetkikler yaparak bugünkü piyasaya göre, malın maliyetini tesbite karar vermiştir. Bilâhare perakende satış fiatı tesbit olunacaktır. Aradaki fark hergün radyoda ilân

Büyük hava denemesinin hazırlıkları ilerliyor

Dün, öğleden evvel vilâyette Vali Muavini Ahmed Kınığın reisliğinde bütün kaymakamların ve emniyet amirlerinin iştirakinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda, Kurban Bayramından sonra yapılacak olan büyük hava taarruzlarından korunma denemesine aid hazırlıklar görüşülmüştür. Vilâyet seferberlik müdürü deneme etrafında kaymakam ve emniyet amirlerine izahat vermiştir.

Toplantıda kaymakamlar ve emniyet amirlerinin denemeler esnasında alacakları tedbirler de görüşülmüştür.

Gündüz öğleden evvel ve ortaklıca kararduktan sonra yapılacak denemeleri kontrol üzere Ankara'dan bir heyetin şehrimize geleceği haber verilmektedir.

Seferberlik müdürlüğü, tecrübelerin nasıl yapılacağı hakkında bir talimatname hazırlamaktadır. Bu tecrübelerde vazife görecek ekipler de tesbit olunmaktadır.

Gece ve gündüz tecrübeleri için şehrin muhtelif semtlerinde tatbikat meydanları hazırlanmaktadır. Bu meydanlarda, sunî yangınlar çıkarılacak ve itfaiye ekipleri bu suretle kontrol edilecektir.

Bugün öğ eden sonra ve yarın daireler tatil

Yılbaşı münasebetiyle, bütün resmi daireler bugün öğleden sonra tatil yapacak ve yarın da kapalı kalacaklardır.

Belediye Daimî Encümeni, bu gece sabaha kadar açık kalacak ve hususî eğlence tertib edecek olan eğlence yerlerinin, bira ve rakı fiatlarına yüzde 25, şarap fiatlarına yüzde 50 nisbetinde bir zam yapmalarına müsaade etmiştir.

Eğlence yerlerinde, yemekle beraber içilecek içkilere zam yapılmayacaktır.

Konservatuvarın ikinci talebe konseri bu akşam veriliyor

İstanbul konservatuvarının 2 nci talebe konseri bu akşam saat 8.15'te 18 de Fransız Tiyatro-sunda verilecektir. Konser programında, genç talebelerin muhtelif müzisyenlerden intihab ettikleri piyano, viyolonsel, keman ve şan soloları da bulunmaktadır.

edileceği cihetle halkın da et fiatlarını kontrol etmesi imkânı hasıl olacaktır.

Bundan başka, komisyon tarafından bazı gıda maddelerine konacak nark meselesi etrafında da görüşmeler yapılmıştır. Komisyon, bu maddelerin fiatlarını malın maliyeti, kâr yüzdesi ve bu malın fiatının tesbit olunduğu sırada cari olan fiatı nazarı itibara alarak tayin edecektir. Komisyon tarafından tayin edilecek fiatlar Ticaret Vekâleti tarafından tetkik edildikten sonra ilân hususunda fiat mürakabe komisyonuna salâhiyet verilecektir.

Fiati tesbit olunacak maddeler gündelik zeytinyağ, sadeyağ, pirinç ve kuru fasulyadır.

Hamiyetli yavruların Hava Kurumuna teberrüleri

Türk Hava Kurumuna, tüccarlarımız ve hamiyetli vatandaşlarımız tarafından yapılmakta olan teberrüt hararetle devam etmektedir.

Diğer taraftan, birçok yavrular büyük bir vatanseverlik örneği olarak, Hava Kurumuna eşya teberrüleri bulunmaktadırlar.

Çamlıca kız lisesinden 14 yaşındaki Nesime Sipahioğlu altın kol saatini, 8 yaşındaki Nevin Sipahioğlu altın zincirli kolyesini, Antalya ambarı müdürlerinden Hikmetin 3 yaşındaki kızı Nüzhet Özeral da parmağındaki taş altın yüzüğünü Türk Hava Kurumuna hediye etmişlerdir.

İcra daireleri bir hafta tatil

Yeni sene münasebetiyle, dosya tasnif ve tasfiyesine başlayan şehrimiz icra daireleri mesailerini müstesna ve müstacel takibler hariç olmak üzere bir hafta tatil etmişlerdir. Bu maksadla, icra daireleri infaz olunan ve ademi takib dolayısıyla muameleden kalkan dosyaların tasnif ve tasfiyesinde meşgul olmaktadır.

Yılbaşı hediyesi

Yılbaşı hediyesi olarak kitab daima hoş gider. Siz de sevdiğiniz nize bir kitab hediye ediniz. İşte size seçme birkaç kitab ismi:

Kitap	Fiati
Atatürk'ün nutku 3 üncü cild	600
Tanzimat	350
İslâm Ansiklopedisi cüz 1	100
Ademoğlu	120
Divan şüri antolojisi	130
Deniz Aşırı	230
Fransız Medeniyeti	85
Felsefe Tarihi	200
Tiyatro Tarihi	220
İstanbul Sebilleri	60
Mikelandj	120
Muhammedin Hayatı	130
Muasırs Fransız Psikolojisi	120
Napoleon	220
Osmanlı Devrinin son Sadrazamları	100
Son asır Türk şairleri	90
Şaheserler Antolojisi I-II	190
Arımayla (çocuk kitabı)	125
Güzel birer hediye dir.	
Devlet Kitapları Müdürlüğü satış yeri.	
Mf. V. Yayinevi ve diğer kitapçılar:	

19 yaşındaki şerir güpegündüz bir gazinonun kasasını soymaya kalktı

(Başarafa 1 inci sayfada)

şahsın hücumuna uğrayarak ağır surette yaralandığını yazmıştı.

Bu hadiseye şahid olan bir adamın, yanlış şekilde müdahalesiyle, fırsattan istifade ederek bekçinin, belindeki tabancayı da alıp kaçan bu meçhul soyguncuyu zabita aramakta devam ederken, ertesi günü Beyoğlunda İstiklal caddesindeki Maviköşe gazinosuna güpegündüz ve gangster filmlerindeki vakalara müşabih bir hadise cereyan etmiştir.

O gün temiz giyinmiş, genç bir adam öğle vakti gazinoya gelmiş, bir masa işgal ederek saatlerce rakı içmiştir.

Kafayı adamakıllı tutsüleyen delikanlı, gazinonun tenhalasmağa yüz tuttuğu bir sırada kasierin bulunduğu yere doğru yürümüş ve cebinden çıkardığı tabancayı kasa başında duran memurun altına dayayarak «çıkpar paraları» demiştir.

Bu haydutluk karşısında bir an korku ve telaşa kapılan kasadar az sonra kendisini toplamış ve etrafın istimedada başlamıştır.

Fakat bu esnada meçhul soyguncu tabancasını ateşlemiş, büsbütün kendinden geçen ve büyük bir korku ile yere düşen kasadarn üstünden atlayarak paralara el atmak istemiştir.

Tabanca seslerine koşan gazinonun diğer müstahdemleriyle, zabita memurları kaldığı paraları cebine yerleştirmekte olan bu cüretkâr soyguncuyu yakalamışlardır.

Emniyet Müdürlüğüne getirilen bu adamın bir gece evvel beki Dursunu yaralayan ve onun tabancasını alan mütecaviz olduğu anlaşılmıştır.

Atif ismindeki bu küstah genç dün müddeiumulime verilmiş ve oradan da sorgusu yapılmak üzere birinci sulh ceza hâkimi Reşidin huzuruna çıkarılmıştır.

On dokuz yaşında bulunmasına ve iyi bir ailenin çocuğu olduğunu söylemesine rağmen Atif, değme serirlere tas çıkartan bir soğukkanlılıkla yaptıklarını şu suretle anlatmıştır:

«Kastamonudan is bulmak üzere buraya bir ay evvel geldim. Haftalarca sağa sola baş vurduğum halde kendime müsabit bir iş bulamadım. elimdeki para gün, gün tükeniyordu. Küçük yastanberi zabita filmleri seyretmeğe meraklı olduğumdan o filmlerde gördüğüm gibi tehditle başkalarından para koparmaya karar verdim.

Bu işi yapmak için her şeyden evvel bir tabanca temin etmek lazımdı. Halbuki bende tabanca alacak para yoktu. Elimdeki para ile bir bıçak edinmeği ve bu bıçakla da tabancası olan bir adamı korkutarak elinden tabancasını almağı tasarladım.

Bu maksadla derhal bir bıçak satın aldım ve silahlı bir adam aramaya koyuldum. Vak'a gecesi bekçi Dursunu gördüm ve kendisini adım adım takib etmeğe başladım.

Nihayet tenha bir yerde Dursunun üzerine atıldım, bıçağımla başına vurdum. Bu darbe üzerine bekçi yere düştü, ben de belinden tabancasını alarak oradan kaçtım.

Ertesi gün gündüz sahibi olduğum tabanca ile tehdid edip para alacak yer aramaya başladım. Beyoğlundan geçerken gözüme bu gazino ilişti, içeriye girdim.

Vakit öğle olduğu için içerisi kalabalıktı. Bu vaziyet karşısında etrafın tenhalasmağını beklemeğe ve bu maksadla da rakı içmeğe başladım.

Bir müddet sonra ortaklı tenhalastı. Esasen sarhoş bir halde idim. Elime hesap pusulesini alarak sanki vezneye para vereceğim gibi kasa-yaya doğru yürüdüm.

Yanına sokulduğum kasadara cebimde bulunan tabancayı ceketimin astarından göstererek yavaşça: «Çıkpar paraları» dedim.

Bu adam ceketime bakıp orada tabancayı görünce: «Peki» cevabını verdi.

Fakat birkaç dakika beklediğim halde orali olmuyordu. Tekrar: «Paraları ver, yoksa ateş ederim!»

Diye ihtarda bulundum. Buna da aldırmayınca tabancamı çekerek korkutmak maksadile sol tarafına bir el ateş ettim. Bu esnada da beni yakaladılar.»

Macerasını bir solukta anlatan Atif bu sorgusunu müteakib tevkiif edilmiş, hâkimeye tahkikat evrakı

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve cinsi aşağıda yazılı 6 liste muhteviyatı malzeme, her liste muhteviyatı ayrı ayrı ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü ile 17 Şubat 1941 Pazartesi günü saat 15 de Ankara'da Umur Müdürlük binasında toplanan Merkez 9 uncu komisyonluğunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin muvakkat teminatları ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar mezkûr komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur.

Liste No.sı	Malzemenin ismi	Muhammen bedel Muvakkat teminat	
		Lira	Lira
1	Alatı cerrahiye	17,487,50	1311,56
2	Fizik tedavi cihazları	2,575,00	193,13
3	Hastane edevatı (Grup: 1)	6,366,88	477,52
4	Hastane edevatı (Grup: 2)	10,492,50	786,94
5	Hastane edevatı (Grup: 3)	5,500,00	412,50
6	Hastane edevatı (Grup: 4)	3,443,75	258,28

(12493)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

İstanbul çevresinde münhal bulunan 700 kuruş aslı vazifeli Hacı Küçük ve 450 şer kuruş aslı vazifeli Saraycedid, Zeynep Sultan camii imam ve hatibliği için 15/1/941 ve 450 şer kuruş aslı vazifeli Fatih, Meşihpaşa, Kalenderhane, Dügmeçiler, Fethi çelebi, Cezrikasım, Ümmühani Hatun, Hacı İlyas, Hızır çavuş, Abdi Subaşı, Mahmudpaşa, Hacı küçük, Bostanlı, Bezmiâlem, Şahsultan, Muhsine Hatun, Tahirağa ve 400 kuruş aslı Nallımesicid camii müezzinlikleri için 29/1/941 Çarşamba günleri müsabaka imtihanı yapılacağından taliblerin mezkûr günden evvel istida, hüsnühal kâğıdı, sıhhat raporu ile müracaatları ilân olunur. (12545)

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Türk vapurlarile gelen eşyanın tahmil ve tahliyesi için dahilî ticaret erbabına bir kolaylık olmak üzere mesai hariç zamanlarda Galatadaki muamelât servisimizde yapılmakta olan tahsilâtın badema işlerin merkezî vaziyeti nazarı itibara alınarak gene bir sühulet olmak ve sürat temin etmek maksadile 1/1/941 tarihinden itibaren İstanbul cihetindeki dahilî ticaret gümrüğü binasında bulunan muamelât kısmımızda yapılacak alâkadarlara ilân olunur. (12554)

Gayrimenkul satış ilânı

Bulunduğu yer	Mevki	Cinsi	Miktari ve hududları
Hası Osman K.	Mayatepe	1435 ağaçlı zeytinlik içinde ayrıca 40 inçir 4 badem 30 armud 120 bağ kütüğü 5 sarı sakız ağacı ve üç tahıl bir revizid ve bir fırını müstemi iki kapılı taştan mamul amele damını havi zeytinlik	Dosyada tapu kaydında olduğu gibi

Yukarıda yazılı gayrimenkul borç için ikinci derecede ipotek irae edilip tediye deyin edemediğinden Bürhaniye icra dairesinde 24/1/941 Cuma günü saat 15 de satılacaktır. Bugünde kıymetinin yüzde 75 ini bulmazsa satış 10 gün uzatılarak 3/2/941 Pazartesi günü aynı saatte gene dairede satış icra edilecektir.

Bu gayrimenkulün tamamının kıymeti 44750 lira olup mahsulü 943 Şubat gagesine kadar Hulusi Zorbaliya kirahdır.

Bu gayrimenkul üzerinde hak iddiasında bulunanların tarihi ilândan itibaren 15 gün içinde evrakı müsbitlerle müracaatları, aksi takdirde hakları tapu sicilile sabit olmaları haklarından mahrum kalacakları;

İşbu gayrimenkul yukarıda yazılı günlerde dairemizde 24/12/940 tarihinden itibaren açık şartname dairesinde satılacağı isteyenlerin tetkik edebilecekleri ilân olunur. (263)

YILBAŞI ŞEREFİNE!

BUGÜN

MİLLÎ ALEMDAR

İstanbul Halkına İlk 1941 Hediyesi olarak:

dünya edebiyatında (Aşkın Mukaddes Kitabı) ünvanıyla meşhur romanlar, piyesler, operalarile şöhrati bütün dünyaya yayılmış ve asırlarca milyarlarca insanı eğlâtmiş, garbin LEYLÂ.MECNUN'u

MANON LESKO

(Türkçe sözlü)

Harikalar fi'ini takdim eder.

Ayrıca: Bir heyecan tufanı olan

KAÇAK KORSANLAR (TOMMY KELLİ - MAY ROBSON)

devamlı matinele.

Tamamen yeni bir hale ifrağ edilmiş olan

ŞARK (Eski Ekler) Sineması

Görülmemiş ve birinci Vizyon Filmleri gösterecek ve

BU AKŞAM saat 9 da

Dehşet Yıldız POLA NEGRI'nin yarattığı

Fransız edebiyatının şaheseri GUSTAVE FLAUBERT'in romanı

MADAM BOVARY

Muhteşem filmle resmi küşadını yapacaktır.

Altın sesli GRACE MOORE'un Biricik Filmi

AŞK SERENADI

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan bey — Belediye gene istimalik faaliyetine geçiyor. Pek yakında gene karnajlar yapıp. Bir hayli dükkân, ev, hamam vesaire yıkılacak. Gazeteler mi yazdılar Hasan bey? — Hayır, mimar Prosun mukavelenamesi bir

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfadadır.)

bu ordu kısmı imha edilmekle beraber Mısır toprakları da tecavüden kurtulmuştur.

Fakat İngiliz taarruz ordusu kumandanı Wilson bu kadar bir muvaffakiyetle kanıyarak hattâ piyade tümenlerle muhasara edilen Sollumun zaptına bile intizar etmiyerek makineli, zırlı, ve motörlü kuvvetlerini ileri sürerek Libya hududunu geçmiş, küçük bir İtalyan hudud kalesi olan Kapuzzo'ya içindeki küçük İtalyan kuvvetiyle beraber zaptettirmişti. Gene bir kısmı İngiliz seri ve zırlı kuvvetleri, daha Kapuzzo düşmeden, Bardiyaya doğru yollanmışlardı. Bardiyaya Sollumun 25 kilometre şimal batısında müstahkem bir mevki ve bir limanı. Bunun bir dış ve bir iç limanı ve şehrin etrafında da müteaddid kuvvetli tabyalar olmak suretilmiş İtalyanın Bingazi doğu hududunda çok ehemmiyetli bir mevki ve Mısır karşı kuvvetleri bir İtalyan deniz, kara, ve hava üssü idi. Burada, Nil deltasına doğru yapılacak taarruz için hazırlanan ordunun, anlaşılın ikinci kademesi, yani takriben üç piyade tümeninden mürekkep bir kolorda bulunuyordu.

İşte Kapuzzodan buraya gelen ve buradaki İtalyan kuvvetlerinin ileri karakollarıyla temas eden ilk İngiliz seri ve zırlı; kit'aları artıktıkça temas Bardiyanın ihata ve muhasasına kadar varmışlardı. Ondan sonra, yani Sollum ve Kapuzzo düşüktükten sonra İngiliz piyade tümenleri de birbirini müteakib Bardiyaya öne geldiler ve Bardiyadaki İtalyan kuvvetlerini denizden, havadan ve karadan sıkıştırmağa başladılar. Aynı zamanda makineli ve zırlı İngiliz kuvvetleri Bardiyanın dolaylındaki ufak tefek İtalyan askerî mevkiilerini temizlemeğe devam ettiler. Ancak anlaşılın ki, içinde 35 bin İtalyan askerî, yani 3 tümen kadar bulunan Bardiyaya müstahkem liman ve mevkiî baskınla veya cebrî mütafel bir hücumla alınabilecek gibi değildir. Beton tabyaları tahrib edecek ağır ve pek ağır topçu ile kuvvetli bir hava bombardıman filosu lâzımdır ve harb, gemilerinin düz mahrekli ağır ve en ağır toplarının yere gömülmesi ve arazide iyi saklı betonarme tabyalar üzerindeki tesirleri şüphesiz yok gibidir. Bunları ancak üst taraflardan dövüp tahrib edebilecek yüksek mahrekli ağır obüslerle havanlara ihtiyacı vardır.

Kezalik aynı tesiri ağır uçak bombaları da yapabilirler. Almanlar aynı zamanda Livej vesair bazı tabyaları süratle iskat için tabyaların üstüne paraşütle adam indiriler ve bu adamlar e bombalarını tabyaların mazgallarından içeriye atarak top ve makineli tüfeklerini yaraladılar. Ondan sonra da tabii zaptettiler ve derhal müdafaa halinde koydular. İngilizlerin bunu yapabilecek sureti mahsusada yetiştirilmiş adamları olup olmadığını bilmiyoruz. Fakat herhalde onlar Bardiyaya öne şimdi ağır ve en ağır topçu getirmekle meşguldürler. Kezalik Mısır'dan, civardan ve başka yerlerden ne kadar mümkünse o kadar fazla ve seri piyade vesair teknik kit'alar getirecekleri de muhtemeldir.

Onlar Bardiyayı zapta karar vermiş ve buna azmetmiş görünüyorlar. Teahhür hazırlığın oldukça müşkül şartlar altında ikmal edilmekte bulunmasından ileri geliyor. Çünkü bir tek Ras Matruh - Sidi Barrani - Sollum - Bardiyaya sahil yolu üzerinden bir muhasara ordusu için lâzım olan her şey getirilmek icab ediyor. En son demiryolu istasyonu olan Ras Matruhtan Bardiyaya kadar 300 kilometreye yakın büyük bir mesafe vardır. Bu mesafeden bir muhasara ordusu için lâzım olan her şeyin gelmesi icab etmektedir. İşte Bardiyaya yapılacak kat'î taarruzun gecikmesi bu gibi tabii zaruretlere bağlıdır. Bardiyanın sukutu hem mukadder ve hem de yakındır.

İngilizlerin Bardiyaya düşmeden Tobruka karşı herhangisi bir ciddi tesebbüs nivetinde olmadıkları da anlaşılıyor. İngilizlerin kuvveti inkisama müsaid olmadığına göre yapılacak en doğru şey de budur.

İngilizler Bardiyada muvakkaten durmuşlar veya durdurulabilmişlerdir. Burasının Graziyani tarafından kurtarılabilceğine dair en ufak bir işaret ve alamet yoktur. İtalyanlar bilakis Tobruğun müdafaa tertibatı ile ve bu maksadla buraya bazı kuvvetler toplamağa meşgul görünüyorlar. Bu vaziyete nazaran İngilizler Bardiyanın taarruzunu nisbeten rahat olarak hazırlayabilecekleri gibi Bardiyaya hücumu da ağırlı ihtimal rahatsız edilmeden başlatabilirler.

Netice olarak diyebiliriz ki, İtalya için İngilizler Mısır'dan çıkarmak tasavvuru artık tamamile bir hayal olarak ortadan kalkmış, ve bunun yerine bilakis İtalyanların Bingaziden ve hattâ Trablusgarb'dan çıkarmaları ihtimali kaim olmuştur.

Haşerat yuvalarında 3 gün

Katil, hırsız, esrarkeş serseriler arasında neler gördüm?

Röportajı yapan : Nusret Safa Coşkun

— 6 —

Çıkan kısımların hülâsası

Arkadaşımız, Tophanede serserilerin barındığı haşerat yuvalarını dolandırmakta, kendisine sabık bir gece hırsız refakat etmektedir. Şimdi, bir sabahçı kahvesinden kopukların arasından çıkarak 20-30 serserinin bir arada yattığı kovuklardan birine gitmişlerdir. Arkadaşımız şimdi konuşulanları dinliyor:

Yanıbaşında oturan kerih sesli serseri garib bir felsefe yapmaya girişti:

— Ulan, dedi.. dünyada ne varsa hepisi masaldır. Serseriliğin, namussuz olmanın, namuslu ve pasazade olmaktan ne farkı var ki.. sende çalarsın, o da çalar, ben de çalarım. Sen enayilik eder, yatak yorgan, tencere aşırırın, yakayı ele verirsiniz, başkaları usturuşlu iş görür, hem kıvrır, hem de namuslu adam sayılırlar.

Allah seni serseri yaratmış serseri kalacaksın!

Kopuk, konferansına devam ediyordu:

— Dünya bu çocuğu, böyle gelmiş böyle gidecek. Allah seni serseri yaratmış, serseri kalacaksın.. namuslu dediğin adamlar çabuk serseri olabilir. Fakat sen nasıl namuslu olabilirsin be? Eninde de sonunda da çalacaksın, dayayı yeyp kodesi boyhyacaksın.. İkiide bir sokağa atılmış kabak yavrusu gibi miyavlama böyle..

Bir müddet göğsünü kaşdı, kas-ketini, tozunu silker gibi dizine üç dört defa vurduktan sonra, yere okkalı bir tükürük attı ve bana döndü:

Bir sigara talebi

— Bir sipsi (1) uçlansana.. — Anlamadım? — Bir sipsi uçlansana derim.

— Sipsi de ne demek?.. — Yüzüne kendi tabirlerince aval aval baktığını görünce: — Matiz misin (2) yoksa, sipsi istiyorum be? dedi.

Bunları söylerken iki parmağını dudakları arasına götürmüş, sigara işaretini yapmıştı.

Verdiğim sigarayı, sobanın yanındaki oturanın ayaklarının dibine attı:

— Tutuştur şu meredi.

Sobanın yanındaki, maşa ile sigarayı sobanın alevine tutarak ateşledikten sonra iki nefes çekip tekrar ona attı. Karanlık odada bir ateşböceği gibi uçan sigarayı, çirkin sesli serseri, havada ağızla yakalayıp dudakları arasına sıkıştırmıştı:

Suriyenin serseriler arasındaki ehemmiyeti

— Söyle bakalım, dedi, Suriyede ne var, ne yok?..

Eyvah, istintak başşyör, Allah vere de bir pot kırmamak..

Cevap verdim:

— İyilik, bir şeyler yok.. ne olsun istiyorsun?

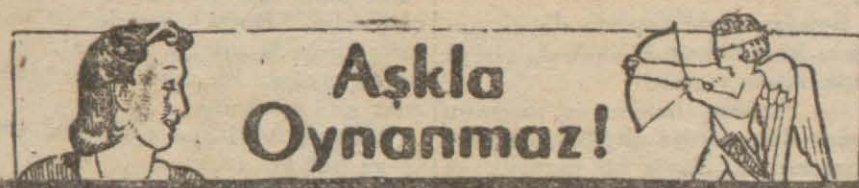
— Benim bir şey istediğim yok canım.. İşler nasıl gidiyor, diye soruyorum.

— Fena değil..

(1) Argo düğde: Sigara..

(2) Matiz: kafayı çekmiş..

«Son Posta»nın edebî romanı: 48

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Bu akşam bana telefon edip soracak..

— Doktor, Selim bu vaziyette iken, sıhhatine bir zarar gelmezsin benimle konuşabilir mi?

— Evet kızım; iki gündür ateş gelmiyor. Umumi ahvali de iyidir.

— Lütfen Halide Hanıma söyleyiniz ki yarın gidip kocamı göreceğim. Onunla hususi surette konuşmak istiyorum. Cevabımı ancak onunla görüştüğten sonra vereceğim.

Bu cevabdan sonra Nesrin gülümseyerek yerinden kalktı.

— Affedersiniz doktor, yazılacak bazı mektubları var. Müsaade eder misiniz?

— Yüklü müsün? — Anlamadım? — Epey «mal» getirdin mi? — Eh, şöyle böyle.. Bir iki halı, ipekli kumaş filân..

— Hurma da getirdin mi? Ben sana ne soruyorum, sen ne söylüyorsun! «Beyaz» var mı beyaz?..

Beyaz, beyaz.. Nedir bu beyaz?.. Bir şey atmalı.

— Var ya.. Getirdiğim ipekli kumaşların hepsi beyaz..

— Sen ya çok malın gözüün, yahud da kızma amma aptalcasın biraz.. Yahu beyazın ne olduğunu bilmiyor musun? Eroin, eroin be..

— Eh bir parça var? — Yağında bulunur mu?..

— Hepsini evde bıraktım.

— Vuracaksın gene vurgunu ha!.. — Allah bilir!..

— Gözüünü sevdiğimin Suriyesi be.. Memleket eroin pavlikası ya..

Su bizim gece hırsız arkadaş, amma lâfa daldı; imdadına yetişmezse halim fena.. Terlemeğe başladım. Odanın kavan dairesini andırır sıcaklığı, havanın ağırlığı bir taraftan.. istintak bir taraftan..

Cok sükkür rehberimin fiskosu bitti. Geldi yanına oturdu; rahatladım. Beni soruya çeken kopuk bu sefer ona satmıştı:

— Bu işin komisyonculuğunu sen yapıyorsun galiba?..

Rehberim, hiddetlendi, sert cevap vermeğe hazırlanmıştı hissettim. Fakat nisbeten mülayim bir sesle cevap verdi:

— Sana aid olmayan şeylere burununu sokma..

Kopuk bu cevap üzerine, omuzlarını silker arkasını döndü.

«Serseriler palas», a yeni müşteri'ler geliyor

Yeni bir konuşmanın kapısı açılmadan, odanın deliğini kaldırmak icab etti. Aşağıdan sesler geliyor, kapiya vuruluyordu.

(Serserilerpalas) in sahibi, bize lâmba tutan adama:

— Gelen var!

Diyerek kapağı gösterdi. Serseriler arasında hiddetli bir horurandan başlamıştı:

— Yer yok burada..

— Daha fazla sıkışamayız!

— Hapishanecide de geçti yahul. Nerede yatacak bunlar?

Lâkin (otel) sahibi hepsini sindiren bir sesle bağırverdi:

— Susun be.. Ne söylenip duruyorsunuz? İşinize gelirse.. Burası Tokatlıyan oteli değil ya.. Rahatını anıyan defolur gider.

Biri itiraz edecek oldu: — İyi amma ağabeyciğim..

— Kapa gaganı ulan. Şimdi kuyruğundan tutar, pencereden aşağı bırakiveririm seni.. Buldun da bunayorsun galiba..

Serseri, yeni müşteriler gelmeden yerini garantilemek için duvar dibine yayılarak uyumağa hazırlandı, ceketinin yakasını kaldırıp, boynunu içine gömerken:

— Bir şey demedik ki ağabeyciğim dedi.. Kızma!

Kapak kaldırılmıştı. Aşağıdan uzatılan merdivenin uçları gözüküyordu. Lâmba delikten aşağı tutulduğu için oda büsbütün karanlık kalmıştı.

(Akrası var)

Nusret Safa Coşkun

Yılbaşı piyangosu bu akşam çekiliyor

Millî Piyanonun 1941 Yılbaşı çekilişi bu akşam saat 23 te Taksim Belediye gazinosu salonlarında yapılacaktır. Muhtelif ikramiyeler çekildikten sonra tam saat 24 te son olarak (100.000) liralık büyük ikramiye çekilecektir.

Çekilişin bütün safahatı retransmisyon tarikle Ankara radyosu tarafından neşredilecektir.

Hüdaî Karatabana verilen ziyafetler

Belediye daimî encümen azaları Kars valiliğine tayin edilen Hüdaî Karatabana şerefine dün akşam Parkotelde bir ziyafet vermişlerdir. Kaymakamlar da yarın akşam, yeni Kars valisi şerefine bir ziyafet vereceklerdir. Hüdaî Karataban Cumartesi günü yeni vazifesine hareket edecektir.

Kızlarımızın askerlerimize hediyeleri

Kadıköy ikinci kız orta okulu talebeleri tarafından, askerlerimiz için, 22 kazak ve fanila, 19 boyun atkısı, 30 çift eldiven, 176 çift çorap olmak üzere cem'an 100 yüz kırk yedi parça hediyeye hazırlanarak, Kızıtoprak Halk Partisinde teşekkül etmiş olan hediyeye toplama komitesine teslim edilmiştir.

Hâdiseler Karşısında

KIVIRCIK

Bir bilmece vardır: «Çarşidan aldım bir tane, eve getirdim bin tane.»

Bilmeceyi bildiniz değil mi?.. «Nar...»

Bu bilmece nin bir benzerini de ben söyleyeyim:

— Mezbahada kesildi bir tane, kasablara dağıtıldı bin tane.

Bilemediniz mi?.. — Kıvrık koyun.

İstanbul mezbahasında günde ancak yirmi, yirmi beş kıvrık kesiliyormuş. Halbuki İstanbuldaki bütün kasablarda istenildiği kadar bol kıvrık satılıyor.

Meshur sözdür: — Üzümlü ye de bağını sorma. Derler. Biz de artık: — Etini yiyelim de cinsini sormayalım..

Demekten başka çaremi kalmadı amma nedense gene soruyoruz: — Kasab bu bana verdiğin et hakiki kıvrık mı?

Yemin ediyor: — Vallahi billâhi hakiki kıvrık.

Yemin eder ya, kesilmiş koyun lisana gelip: — Ey ahali, siz onun sözüne inanmayın, ben kıvrık değilim, kızıl karamanım.

Diyerek kasabın yalanını yüzüne vurmaz ki..

Bir berber söyledi: — Sanki neye yirmi yirmi beş kıvrık kesiliyormuş.

Kasab cevap verdi: — Kıvrık pek fazla bulunmaz da ondan.

Berber düşündü: — Kıvrık azsa, kıvrık olan koyunları, işim az olduğu yerlerde dükkânıma gönderin, on permanent yapayım. Halis kıvrıktan farkları kalmaz.

Evli erkek evine et getirmişti, kısı rısı paketi açtı, ete baktı: — Bu ne eti? — Halis kıvrık.

— Bu halis kıvrık değil, seni tatmışlar.

— Olabilir. Kıvrık bahsinde baş ilik aldanışım değil ki.. Seni de kıvrık zannedip almışım. Sana kimin berberde kıvrılmış olduğunu neden sonra farkına varabildim.

— Sahte kıvrık nerede imal edilir? — İki yerde: Berber dükkânı, kasab dükkânında.

Bir fikrâ vardır: — Adamın biri lokantaya gitmiş, kıvrık salata istemiş, beş dakika on dakika, bir çeyrek geçmiş.. Kıvrık salata bir türlü getirilememiş.

Adam, garsonu çağırmış: — Senden kıvrık salata istemiştin? — Getireceğim efendim, açış mutfakta onu kıvrıyor. Acaba aynı mükâlemeye kasab larda da şahid olacak mıyız? — Hani kasab senden kıvrık istemiştin. — Şimdi getiririm bayım, kıvrıyoruz.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Topla yıkılacak sanılan hortumlar

18 inci asırda gemiciler, denizde bir hortum gördükleri zaman, derhal geminin topraklarını o tarafa çevirir, ve hortuma nişan alarak ateşlerlerdi. Denizde hasıl olan hortumların topla zail olacağına inanırlardı..

Ayakları ateşte yatanlar

Cenubî Amerikada, Asamazonda yerliler, soğuk gecelerde tahta ke-revetler üzerine yatarlar. Ayaklarını kerevetten hariçte bırakırlar, ve ayaklarının altında ateş yakılır.

Zehirlenenlerin dansla tedavisi

Sicilyalıların kendilerine mahsus bir rakısları vardır. Bu rakis evvelce bir tedavi usulü idi. Oralarda bulunan bir yeni zehirli örümcek tarafından sokulanlar, zehirin vücudde yapacağı zararları önlemek maksadile, bu dansı yaparlardı.

Horoz'u düğün alayı

Macaristanın birçok yerlerinde, bir gelin kocasının evine götürülürken, düğün alayının önünde bir de horoz götürülür. Bu horozun yeni eve uğur götürdüğü söylenilmektedir.

Nesrin ayaklarının ucuna basarak yatmağa yaklaştı, Selimin uzattığı eli tuttu.

— Hoş geldiniz Nesrin. Doktor bu sabah başımdaki sargıyı çıkardı. Aynayı elime alınca bir de ne göreyim, saçsız başımla bir kürek mahkûmuna benzemişim. O kadar çirkin olmuşum ki kabil olsa kimseye görünmüyecğim.

Genç kadın kocasının bu sözlerini işitmiş gibi yalnız ilk hitabına cevap verdi:

Başka bir kelime ilâve edecek kuvveti kalmamıştı. Başındaki kococaman sargı çıktuktan sonra hasta öyle değişmişti ki az kalsın Nesrin onu tanımakta güçlük çekecekti.

On gün evvelki sıhhatli ve neşeli gençlik nerede kalmıştı! Selimin yüzü solmuş, buruşmuş, derisi kemine yapışacak derecede zavıflamış, gözleri içeriye çökmüş, çene kemikleri fırlamıştı. Birkaç günlük bir izabram bir insan yüzünü bu derece karamazmış mütihâ bir sövdi.

— Bonjur hanımefendi, hasta - dâimî izab miktarda istihâ - kadar muazzam bir gayret yapmağa - limiz olmalıdır. Amerikalılar, şimdiye azmetmiş bulunmaktadırlar.

Memleket Haberleri

Trakya'da

Çiftçiye tohum tevzi işi sona erdi

Edirne (Hususi) — Trakya'da çiftçiye tohum tevzi işi sona ermiştir. Tohumluk zamanında ve muntazam bir sevkîyat ile uzaklara kadar yerli yerine yetiştirilmiş olmasından dolayı Ziraat Vekâleti alakalı makamlara memnuniyetini bildirmiştir. Dağıtılan tohumluk 2.801.900 kg. dir. Bu sene Trakya köylüsü geçen sene-den fazla ekin ekmiştir.

Ayrıca Ziraat Vekâleti feyzandan yarar gören köylülere tohumluk bağlay ve hayvan yardımı için hazırlanmıştır.

Lüleburgaz muhtarlarının toplantısı
Lüleburgaz (Hususi) — Kazanıza bağlı 33 köyün muhtarları kaymakam Ferid Güryücelin başkanlığında bir toplantı yaparak köylerin 1941 yılı bütçesi üzerinde müzakerelerde bulunmuşlardır.

Askerlerimize hediye
Lüleburgaz (Hususi) — Memleketin her tarafında kahraman askerlerimize yapılmakta olan küçük hediyesine şhrimizde de hummalı şekilde devam olunmakta ve kazamız halkı 1503 yaşa yunlu çorap, yapı, fanila ve benzeri hediyeler etmiş bulunmakta. Her gün devamlı devam edilmektedir.

Gümüşhacıköyünde bir lahana yüzünden bir adam öldürüldü

Gümüşhacıköy (Hususi) — Kazanıza Gümüş nahtisinde faci bir ölüm hadisesinden haberdar edilen Cumhuriyet müddeumumisi; vak'ın mahalline gittiği zaman bir lahana tarlasının içinde yatmakta olan bir cesad görmüştür. Yapılan tahkikat, fakir ve avare bir adam olmakla maktulün alınca bir taş vurularak nefsi dumağiden öldüğünü ortaya çıkarmıştır. Ölünün yanında kopmuş bir lahana bulunması ise, maktulün bir baş lahana yüzünden öldüğünü göstermektedir. Görülen lüzum üzerine tarla sahibi tevki edilmiştir.

Edirne'de Atatürk koşusu muvaffakiyetle yapıldı

Edirne (Hususi) — Ebedî Şef Atatürkün Ankaraya ayak bastığı günün şerefine şehrimizde bugün için tertib edildiğini bildirdiğimiz Atatürk koşusu yapıldı. Koşuya ise, san'at, orta mekteb, beden terbiyesine bağlı mükellef gençler ve erlerimiz iştirak etmiştir.

Neticede Nihad 17.8 dakikada birinci, Halil Çekiç 17.15 dakikada ikinci, İbrahim dördüncü, Sabri ve Kamil de beşinci gelmişlerdir. Koşuculara Halkevi tarafından çay ikram edildi ve derece alan atletlere Vali Ferid Nomer tarafından hediyeleri verilmiştir.

Kaçak tütün satan bir adam teslim oldu

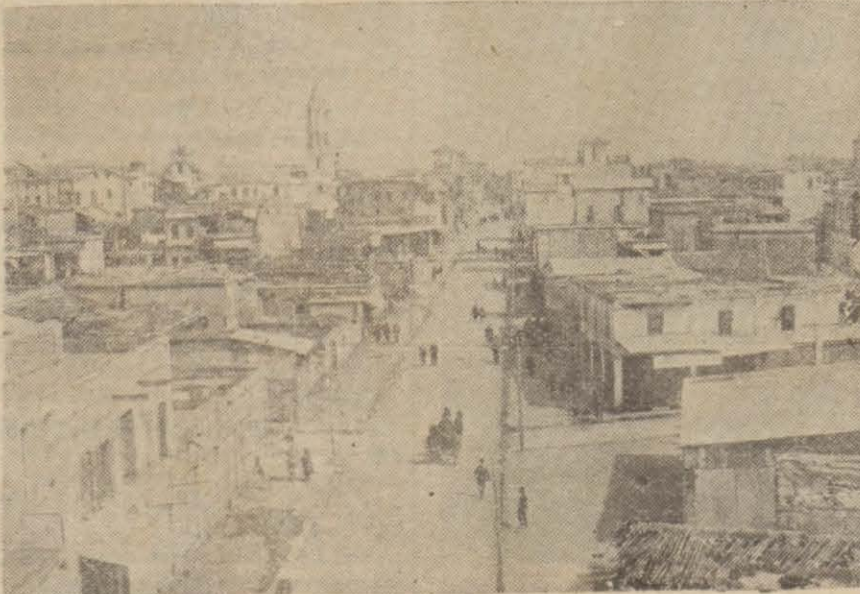
İzmit (Hususi) — Akyazıda garib bir hadise olmuş, kaçak tütün ve sigara kağıdı satan bir adam, bu kaçak maddeleri getirerek mahalli inhisarlar memuruna teslim ve bir daha böyle kaçak eşya satmayacağına yemin etmiştir.

Muradlı'da pancar ekimi

Muradlı (Hususi) — Alpollu şeker fabrikası Muradlıdan aldığı pancar maaşulünü on para zamlı ödedi. Bu sene pancar ekme için fazla talib vardır.

Mamur Adanayı susuzluktan kurtarmalı

Adananın ikinci mühim bir derdi
Şehirde bir ev kiralayabilmek için bol paraya ihtiyaç vardır. Çünkü burada ev sahipleri kirayı bir senelik olarak isterler ve aylık tediye kat'iyen yanaşmazlar

Adananın güzel bir görünüşü

Adana (Teknik seyahatine çıkan Samsun muharririmizden) — Son seneler içinde Adana cidden büyük güzelliğe kavuşmuş. Şehir istasyona bağlayan asfalt caddenin daha birkaç sene evvel bomboş duran iki yanı, bugün, son üslub villalarla, çok güzel bir şekilde kurulmuş binalarla insanın içini açan bu güzelliklerden biridir. Halkevi, enstitü binaları da bunlar arasında, Cumhuriyetin başarı programının göğüs kabartan birer abidesi olarak yükseliyor.

Şehrin her yanında yenilikler göze çarpıyor.

Fakat... Ne yazık ki güzel Adana, çok mühim derdlerden birkaçını henüz halledememiştir. Bunların başında su meselesi gelmektedir. Küçük şehirlerimizden birçoğu, umumî sağlık bakımından birinci safta gelen su işini hallettiği halde, Adana gibi zengin ve en büyük bir şehir halkının hâlâ sudan mahrum ve kuyu suları içmeye mahkûm bulunması, ne yalan söyleyeyim, benim kavrayamadığım bir keyfiyet oldu. Bunu yerli bir arkadaş sordum:

— Canım... dedi... burada eyran suyundan daha bol ne var?
— Evet, bu cihet doğrudur. Bardağına bir kuruş, küçük surahisine de on kuruş verdikten sonra Ayran suyundan bol şey belki yok. Zaten şehrin her tütüne dükkânında bir Ayran suyu telâşlıdır gidiyor. Fakat mesele paraya dayandıktan sonra, en hücre bir köyde bile İstanbul (Kayışdağı) suyunu ben de içebilirim. Mesele, para ile bardak almak keyfiyeti değil, halka bol su temin edebilmek cihetidir. Maalesef Adana susuzdur. Adana halkı, hâlâ pis kuyu sularına muhtacdır.

Haber aldığımıza göre su işi belediyece bir iki sene evvel ele alınmış, boruların büyük kısmı döşenmiş bile. Hatâ tesadüf eseri, bu boru ferişyat işi ile meşgul olan bir müteahhide de trende taştık. İş, son merhaleye gelmiş. Bu ara, galiba bazı meclisler değişmiş. Gene galiba eski mukaveleler fesholunmuş. Şimdi yeniden bir hal şekli bulunmasına çalışılmıyormuş. Her ne olursa olsun, halk suya muhtacdır ve su hâlâ temin edilememiştir. Fikrimizce belediyece düşen vazife, her işi ikinci safta bırakmak ve her şeyi tercihan, her programa takaddümen Adananın su işini, en kısa zaman içinde halletmektir. Mamur Adananın susuz Adana olması iç sızlatıyor ve

insan buna inanmak bile istemiyor.

Adananın ikinci bir derdi de ev bulmaktır. Güzel şehirde ev tutabilmek, ancak kuvvetli bir cüzdana malik olmakla mümkündür. Bu ise bilhassa memur sınıfını çok müşkül vaziyette bırakmaktadır. Bir ev sahibine gidiniz, sizi nezaketle karşılar. Ayda yirmi veya otuz liraya pazarlık edersiniz, taksit lâtını ettiğiniz dakika iş suya düşmüştür, ev sahibi omuzunu döner, suratınıza bile bakmaz. Seneliği 200 lira, 300 lira, her ne ise, peşin vermedikçe ev bulamazsınız. Taksitle bir ev tutabilmek için ya eşraftan birinin ev sahibi üzerinde büyük bir nüfuzu olmak gerekir, yohud pek sefkatli bir ev sahibine talih eseri rastlamış bulunmanız şarttır. Bu vaziyet dâhilinde memurların neler çektiklerini tasavvur edebilirsiniz. Kırk veya altmış lira alan bir memur, Adanaya tayin edilince, maahaza bu sebepler yüzünden, aylarca han köşelerinde kalmıya mahkûm bulunmaktadır. Vîlayetin bu mühim işe bir hal çaresi bulması doğrudur olursa kâinatın memur evleri inşa edilmedikçe, bu buhranın ölmüne geçmek, ancak ev sahiplerinin bu mağrur saltanatını kemelmeye mümkün olabilecektir. 200 liraya kiralayabileceği evi, yüzler liralık iki taksitle bile bağlamıya yanaşmayan bir ev sahibi, hüsnü niyet taşıyor telâkki edilemez. Adana bir vîlayet merkezidir ve daima hariçten memur gelip gideceği ve bunların baş sokacak bir evleri bulunması lâzım geleceği, göz önünden uzak tutulmamalıdır. Adananın çalşkan vâlisinden halk, bu işin de bir an evvel halledilmesini bekliyor.

Adananın ikinci bir derdi de ev bulmaktır. Güzel şehirde ev tutabilmek, ancak kuvvetli bir cüzdana malik olmakla mümkündür. Bu ise bilhassa memur sınıfını çok müşkül vaziyette bırakmaktadır. Bir ev sahibine gidiniz, sizi nezaketle karşılar. Ayda yirmi veya otuz liraya pazarlık edersiniz, taksit lâtını ettiğiniz dakika iş suya düşmüştür, ev sahibi omuzunu döner, suratınıza bile bakmaz. Seneliği 200 lira, 300 lira, her ne ise, peşin vermedikçe ev bulamazsınız. Taksitle bir ev tutabilmek için ya eşraftan birinin ev sahibi üzerinde büyük bir nüfuzu olmak gerekir, yohud pek sefkatli bir ev sahibine talih eseri rastlamış bulunmanız şarttır. Bu vaziyet dâhilinde memurların neler çektiklerini tasavvur edebilirsiniz. Kırk veya altmış lira alan bir memur, Adanaya tayin edilince, maahaza bu sebepler yüzünden, aylarca han köşelerinde kalmıya mahkûm bulunmaktadır. Vîlayetin bu mühim işe bir hal çaresi bulması doğrudur olursa kâinatın memur evleri inşa edilmedikçe, bu buhranın ölmüne geçmek, ancak ev sahiplerinin bu mağrur saltanatını kemelmeye mümkün olabilecektir. 200 liraya kiralayabileceği evi, yüzler liralık iki taksitle bile bağlamıya yanaşmayan bir ev sahibi, hüsnü niyet taşıyor telâkki edilemez. Adana bir vîlayet merkezidir ve daima hariçten memur gelip gideceği ve bunların baş sokacak bir evleri bulunması lâzım geleceği, göz önünden uzak tutulmamalıdır. Adananın çalşkan vâlisinden halk, bu işin de bir an evvel halledilmesini bekliyor.

Muhittin Biçgen

Mısır soyan kız'arı seyre-demeyince adamı yaraladı

İzmit (Hususi) — Karasu kazasının Aziziye mahallesinde Ahmed oğlu Hüseyinin evinde, mahallenin genç kızları toplanarak mısır soyanlardan aynı mahallenin kabadaylarından Aslan isminde bir delikanlı mısırlığa girmek bu genç ve güzel kızları seyre-demek istemiş. Ev sahibinin buna fena halde canı sıkılmış, aralarında müthiş bir kavga başlamış. Aslan, tabancasını çekerek Hüseyini yaralamış ve kaçarken tevki edilerek adliye teslim olunmuştur.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Yılbaşı münasebetile yapılacak ilâve seferler

Yılbaşı münasebetile 31 Birincikanun 940 Salı gününü takib eden gece yarısından sonra aşağıda yazılı ilâve seferler yapılacaktır.

Köprüden	kalkış	3.00	Büyükadadan	kalkış	0.50
Haydarpaşadan		3.18	Heybeliden		1.00
Kadıköyünden		3.25	Burgazdan		1.15
Kınalıdan		3.55	Kınalıdan		1.30
Burgazdan		4.10	Kadıköyünden		2.00
Heybeliden		4.25	Haydarpaşadan		2.08
Büyükadaya	varış	4.35	Köprüye	varış	2.25

No: Bu gece seferlerinin Haydarpaşada trenle iltisakı vardır. Kadıköy ve köprüde tramvay iltisakı yoktur.

den kendisinin asla şüphelenmemesi lâzımdır.

— A... Bu meselede hiç şüphelenmemeniz. Bizim memurlarımız böyle takiblerde son derece mahir ve mütehassıstır. Sizin işiniz için ustalarını ayıracam ve pek yakın bir zamanda size istediğiniz delilleri, şahitleri getireceğim mösyö...
— Bu takibin muvaffakiyetle neticelenmesi için... Size göre ne kadar zaman lâzımdır, dersiniz?
— Pek tayin edemem. Ahvale ve şeraite bakar. On gün koyulmuş; on gün... Günde yüz frank alırsınız; tabii masraf da ayrı...
«Bize peşin olarak bin frank veririrsiniz. Bu müessesemizin usulüdür.

İhtiyar müşteri, içini çekerek direndan'dan bir kağıd çıkardı ve direktöre uzattı. Boisson bir franğı alarak derhal yazhanesinin bir gözüne yerleştirdi ve ayağı kalkarak:
— Dikkate değer bir şey öğrenir öğrenmez sizi doğrudan doğruya haberdar ederim dedim.
— A!... Beklerim.

vererek kapiya gitti; şemsiyesini aldı.

Boisson öteki kapının da kapandığını işitince hemen yandaki odaya geçti. Acele emretti:
— Frubert, hemen su ihtiyarına peşine düş, nereye gittiğini, ne yaptığını anla... Böyle bir manyak ve buna zatı biraz fazlaca olmak lâzımdır. Hesabları, işleri, serveti hakkında malûmat sahibi olmayız. Sonra istediği çeşidden haberler uydururuz.
Memur hürmetkârane eğilerek:
— Başüstüne patronum.
Dedi ve şapkasını kaptı, kapiya çektii; merdivenleri atlamıya bağlandı.

Alt kata vardığı zaman ihtiyar zat, henüz binanın büyük kapısı önünde idi. İhtiyar sokakta sağ tarafta sapsımsı yürüyordu.
Frubert otuz adım geriden takibe koyuldu. İhtiyar bir cemeğin önünde durunca Frubert de bir kapiya salkınarak bekliyordu.
Zaten ihtiyar belli etmeden takib etmek gücüne de...

Hergün

(Baştafi 2 uci sayfa'da)

leketin mağlûbiyeti kabul etmesinde ihtimal vermek kimsenin hakkı değildir. Şu halde, 941 senesinde de harb devam edecek, harabeler uzağıp gidecek, milletler, genişleyen bir musibet dalgasının akisleri arasında ıztırab çekip duracaklardır.

941 senesinin bize getireceği şeyler arasında müsbet ve muhakkak olarak bildiğimiz şey, işte bu vaziyetten ibarettir. Bunun haricinde bildiğimiz bir şey daha varsa o da Amerikanın bu mücadelede İngiltereyi daha kuvvetle, sımsıkı tutacağından ibarettir. O kadar ki, öümüzdeki aylarda İngiliz ve Amerikan siyasetlerinin daha yanyana daha elele yürüdüklerini ve bu esnada Amerikanın güttükçe birinci plâna doğru yürüyen bir rol oynadığını göreceğiz.

Bunun için, eğer 941 senesinin mukadderatı hakkında mutlaka bir kehanet yapmak lâzımsa bunu söyleyebiliriz: Bugüne kadar, Anglo-Sakson tesanüdü, İngiltere ile Amerika arasında, yalnız manevî ve hattâ bir dereceye kadar müphem bir duygudan ibaretti. Bu duygu, 941 senesinde çok maddi sebeplerin doğurduğu tam bir ittifak mahiyetini alacak ve bu arada, Anglo-Sakson kuvvetinin merkezi Londra'dan New-York'a - Washington'a değil - itikal etmiş bulunacaktır.

Kendi işlerimiz, kendi hayatımıza gelince, Türkiye, 940 senesinde hangi rolü oynadıysa 941 de de aynı rolde devam edecektir. Bu rol, rolünde hiçbir harb hırsı duymayan, fakat, zarurî olan hiçbir harbden de korkmayan, hiçbir gayri meşru menfaat peşinde koşmayan, herkes için umumiyetle ve Türkiye için bilhassa, sulh ve iyilik isteyen dürüst bir siyasetin rolüdür. Harbden tevakkî etmek mümkün olduğu müddette bu imkândan istifade etmesini çok iyi bilecek olan bu siyaset, böyle rolünü 940 da nasıl gösterdiyse 941 de de isbat edecektir.

Zihnimizi 940 ın geçmiş ve 941 in gelecek hadîseleri arasında böylece dolaştırırken, kalemimizin ucuna takılan son bir şey varsa o da, ancak, duadan ibarettir: Allah, Avrupa'ya selâmet versin!

Muhittin Biçgen

Mısır soyan kız'arı seyre-demeyince adamı yaraladı

İzmit (Hususi) — Karasu kazasının Aziziye mahallesinde Ahmed oğlu Hüseyinin evinde, mahallenin genç kızları toplanarak mısır soyanlardan aynı mahallenin kabadaylarından Aslan isminde bir delikanlı mısırlığa girmek bu genç ve güzel kızları seyre-demek istemiş. Ev sahibinin buna fena halde canı sıkılmış, aralarında müthiş bir kavga başlamış. Aslan, tabancasını çekerek Hüseyini yaralamış ve kaçarken tevki edilerek adliye teslim olunmuştur.

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Yılbaşı münasebetile yapılacak ilâve seferler

Yılbaşı münasebetile 31 Birincikanun 940 Salı gününü takib eden gece yarısından sonra aşağıda yazılı ilâve seferler yapılacaktır.

Köprüden	kalkış	3.00	Büyükadadan	kalkış	0.50
Haydarpaşadan		3.18	Heybeliden		1.00
Kadıköyünden		3.25	Burgazdan		1.15
Kınalıdan		3.55	Kınalıdan		1.30
Burgazdan		4.10	Kadıköyünden		2.00
Heybeliden		4.25	Haydarpaşadan		2.08
Büyükadaya	varış	4.35	Köprüye	varış	2.25

No: Bu gece seferlerinin Haydarpaşada trenle iltisakı vardır. Kadıköy ve köprüde tramvay iltisakı yoktur.

den kendisinin asla şüphelenmemesi lâzımdır.

— A... Bu meselede hiç şüphelenmemeniz. Bizim memurlarımız böyle takiblerde son derece mahir ve mütehassıstır. Sizin işiniz için ustalarını ayıracam ve pek yakın bir zamanda size istediğiniz delilleri, şahitleri getireceğim mösyö...
— Bu takibin muvaffakiyetle neticelenmesi için... Size göre ne kadar zaman lâzımdır, dersiniz?
— Pek tayin edemem. Ahvale ve şeraite bakar. On gün koyulmuş; on gün... Günde yüz frank alırsınız; tabii masraf da ayrı...
«Bize peşin olarak bin frank veririrsiniz. Bu müessesemizin usulüdür.

İhtiyar müşteri, içini çekerek direndan'dan bir kağıd çıkardı ve direktöre uzattı. Boisson bir franğı alarak derhal yazhanesinin bir gözüne yerleştirdi ve ayağı kalkarak:
— Dikkate değer bir şey öğrenir öğrenmez sizi doğrudan doğruya haberdar ederim dedim.
— A!... Beklerim.

vererek kapiya gitti; şemsiyesini aldı.

Boisson öteki kapının da kapandığını işitince hemen yandaki odaya geçti. Acele emretti:
— Frubert, hemen su ihtiyarına peşine düş, nereye gittiğini, ne yaptığını anla... Böyle bir manyak ve buna zatı biraz fazlaca olmak lâzımdır. Hesabları, işleri, serveti hakkında malûmat sahibi olmayız. Sonra istediği çeşidden haberler uydururuz.
Memur hürmetkârane eğilerek:
— Başüstüne patronum.
Dedi ve şapkasını kaptı, kapiya çektii; merdivenleri atlamıya bağlandı.

Alt kata vardığı zaman ihtiyar zat, henüz binanın büyük kapısı önünde idi. İhtiyar sokakta sağ tarafta sapsımsı yürüyordu.
Frubert otuz adım geriden takibe koyuldu. İhtiyar bir cemeğin önünde durunca Frubert de bir kapiya salkınarak bekliyordu.
Zaten ihtiyar belli etmeden takib etmek gücüne de...

1 0 4 1

KUÇUK TASARRUF HESAPLARI

İKRAMIYE PLANI

Açık Liralık	İkra
1 2000	= 2000.—
3 1000	= 3000.—
2 750	= 1500.—
4 500	= 2000.—
6 250	= 2000.—
35 100	= 3500.—
30 50	= 4000.—
800 20	= 6000.—

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkitiş - Kumbaralı ve kumbarası hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.

GENÇ GÖRÜNMEK İçin

50 yaşlarındaki kadınlar 35 YAŞINDA

görünebilirler.

Meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşif ve genç hayvanların cild ve hücrelerinden kemali itina ile istihsal edilen ve bir genç kızın taze ve saf cildinin unsurlarına müşabih olan «BIOCEL» tabir edilen kıymetli ve yeni cevher, halihazırda cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon Kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu akşam, yatmadan evvel sürünüz. Uyuduğunuz her dakika zarfında cildiniz, bu kıymetli unsuru mas edip beslenecek ve her sabah kalktığınızda

cildiniz, daha saf daha taze görünecek ve gençleşecektir.

Gündüzleri, beyaz (yağsız) Tokalon Kremi kullanınız. Terkindeki beyazlatıcı ve kuvvetlendirici unsurlar, dahile nüfuz ederek gizli gayri saf maddeleri ihraç ve sıyah noktaları izale eder. Açık mesameleri sıklaştırır ve bu suretle cildinizi beyazlatıp yumuşatacaktır. Bu basit tedbir sayesinde her kadın bir kaç sene gençleşebilir ve genç kızların bile gıpta edeceği şayanı hayret bir cild ve bir tene nail olabilirsiniz.

— Müsyö, bir daireye böyle habersiz girilemez.

İhtiyar, artık titrek sesini ve hareketini terketmişti. Sert ve amirane:
— Kâfi, dedi. Komediyi burada bakalım.

Nefes nefese içeri giren Fruberte döndük haykırdı:
— Çık buradan aptal!... Senin bu rada işin yok. Sana havale edilecek işi bir aptal kadar bile beceremiyorun.

Şaşkın ve hakikaten aptallaşmış genç:
— İyi amma...

Diye bir şeyler söylemek istedi. İhtiyar derhal Mösyö Boissona dönerek:
— Haydi defol, ben mösyö ile konuşacağım, kaybedecek vaktim yok.

Patron ayağı kalkmış, ne söyleyeceğini şaşırarak, Fruberte eliyle işaret etti. Genç memur çıktı.

Son Postanın macera romanı: 78

Nakleden: Behçet Safa

Bu bedbaht baba birdenbire heyecanlanarak dedi ki:

— Bu edebisiz kandan çocuğumu ayırmak için her şey yapmaya karar verdim. Henüz otuz yaşındadır. Ayrıca bizim seviyemizde ve bize layık başka bir kadınla evlenecek pekâlâ hayatını tanzim edebilir.

Bu izahat sırasında Mösyö Boisson hiç ses çıkarmıyarak dinledi. Fakat içinden karşısında mükemmel bir armud bulunduğuna hükmediyordu.

Teessürle içini çekerek:

— Maalesef, gençlik o kadar tecrübesiz ve o kadar ihtiyatsız ki her tehlikeye manzûr kalabiliyor mösyö...

— Evet, maalesef... Boisson müşterisinin cömertliğini de öğrenince daha ziyade nazikleserek bazı sualler sordu.

Zairin Mösyö Gaston Şarden olduğunu, Amiens'de Çeşme sokağında oturduğunu, oğlunun ise Trudaine 225 numarada ikamet ettiğini öğrendi.

Gelin, yani mevzuubahs olan kadının yirmi altı yaşında, sarışın, yeşil gözlü imiş. Ekseriya saat iki buçukta sokağa çıkar ve saat altıda eve dönermiş.

İşte onu bu saallerde takib etmek, göz hapsine almak lâzım geliyordu.

Matbuatın yüzkarası, işi gittikçe azıtıyor!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

İkdam ile Son Telgraf aksi fikride:

— Bizim kâğıdı 32 kuruşa bile aldığımız oldu, diyorlar.

Biz bir defa için, yalnız bir defa için, o da bir buçuk sene evvel bunun böyle olduğunu işittik, fakat bu takdirde dahi hesabımızın değişmediği kanaatindeyiz.

İkdam ve Son Telgraf muharebeden evvel 3 kuruşa satılıyorlardı, 8 sayfa olarak çıkıyorlardı, kâğıd pahalılandıkça onlar da fiyatlarını hemen hemen bir misli artırdılar. Bugün 5 kuruşa satılıyorlar.

Sayfaları 8 den 6 ya indirdi için bu işten kârda da çıkmışlardır.

Fakat memnun değildiler. İstiyorlar ki sayfa adedi (5) dan (4) e insin, kazanç artsın.

Dillerine doladıkları bir cümle var:

— Bu, böyle olmazsa biz ayda 2500 lira ziyan ederiz.

İhtiyatsızca sarfedilmiş bir cümle.

2500 lira, Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün mes'uliyetini onuzlarında taşıyan hükümet reisine veremediği bir paradır.

Etem İzzet,

Daha dün gelinceye kadar ayda 180 lira ile Milliyet gazetesinde çalışırdım.

Etem İzzet,

Bugün bu parayı verebileceğimi söylüyor, hem de aylık kazancından ayrı ayrı verebileceğimi söylüyor, ve fazlasını istiyor.

Ve biz gazetede yazıyoruz:

— (5) kuruşluk malı (10) a satmak isteyen Yahudi mahkemeye verildi, mahkûm edildi, diyoruz. Fakat yanlış yazmışız.

Biz o Yahudi kadar ihtiyacı değiliz, bu işi hükümetin müsaadesiyle yapmaktayız.

İnşaf, derse kızıyoruz, bağırıyoruz, coşuyoruz, lûgat kitabına sarılıyorz. Hiddetimizi ifade edecek kelime arıyoruz.

— Bu münakaşa niçin, neden? Biz bir rakam söyledik, meslektaşımız ortaya bir hesap attı.

Hangimizinki doğru, hangimizin ki yanlış?

Türkiyede yaşıyoruz.

Bu yurdda Merkez Bankası denilen bir müesseseye, maliye mütehasısı denilen bir memur var.

Mesabsız, kitabsız, çölde değiliz. Maliye mütehasısı bankaya gider, harbden evvelki kâğıd fiatlarının vasatısını çıkarır, son fiatlarla mukayese eder.

Bu, basit bir iştir.

Bize artık söz kalmamış olması lâzım. Esasen en ipüdaî bir nezaket kaidesi de tetkik hükümeti kaldıktan sonra bizim susmamızı âmindir, fakat bazılarında kâr candan tath, hiddet candan tatlı.

İkdam ile Son Telgraf susmadılar. Kâğıd münakaşası bitmiş telâki edilme lâzımken bizim bir anketimizizi ele aldılar, o münasebetle gene bize çattılar, yazılarının içine de.. tekrar kâğıd meselesini kattılar, bu gazeteyi çıkarın ki arkadaşın şahıslarını da işin içine karıştırırlar.

Allaha sükrediyoruz:

Mazimizde en küçük bir leke olmaydı, bunu zehirli dilde yüz defa büyümüş olarak işittik, işitmedik.

Etem İzzet aramız, taramız.

Son Postayı çıkaran iki arkadaşın birini için:

— «Selim Ragıp evvelce Kadıköyünde Hamdinin gazinosunda, bilâhare kabızmal Arif efendinin, daha sonra borsacı Refik beyin yazıhanesinde kâtib filânın, tesadüf onu Tericimani Hakikat gazetesinde ayak muhbirliğine atmış, derken Vakite geçmiş» diyor.

Son Postayı çıkaran iki arkadaşın diğeri için söylediği ise şu:

— Ali Ekrem Harbi Umumiden sonraki pul kolleksiyonu ve kol saatı satıcılığına, tahvilat alışverişine, İzmirle İstanbul arasındaki yağ ticaretine, veya Tasvirî Erkâr gazetesindeki Beyoğlu muhbirliğine dönelim...

Bir kısmı doğru, bir kısmı yanlış tabi olsa bu cümleleri aynen hakikat gibi kabul etmekte utanılacak hiçbir nokta görmüyoruz.

Selim Ragıp, Büyük Harbde, ihtiyacı olarak vatan hududlarını...

— Çarpıştıktan sonra İstanbula döndüğü zaman 19 yaşında bir gençti. Burada yıkılmış bir ev, aziz ölüsünü kefenizsiz barındıran, bir mezar, geçindirilecek iki küçük kardeş bulunmuştu.

Sigmilacak bir köşe, geçinmeye yetecek bir aylık arayabildiği, aramadı, kendi hayatını kendi emeğiyle temin etmeyi düşündü ve doğrudan doğruya bir gazetede muhbirlik işine başladı, istihbarat şef, oldu, yazı müdürü oldu, gazete ortağı oldu.

Üniversite talebesi için yurdlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

fer Akalın, Maarif Müdürü Tevfik Kut, Edebiyat Fakültesi dekanı Hâmid Ongunsu ve Üniversite Rektörünün iştirakleriyle bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda mevcut talebe yurdlarının vaziyeti görülmüş, hususî ev ve pansiyonların vaziyeti etrafında Emniyet Müdüründen izahat alınmıştır.

Ayrıca yeni talebe yurdları için müsâhib görülen yerler ve bu işe tahsis edilecek para miktarı üzerinde görüşmeler yapılmıştır. Aynı maksadla bu hafta içinde Partide ikinci bir toplantı daha yapılacak ve talebe yurdları için esaslı bir surette halledilecektir.

Dünkü toplantı etrafında, Parti müfettişi Reşad Mimaroglu kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«Epeyce zarardanberi elimizde, yüksek mekteb talebesinin yatması, yemesi, içmesi için resmî ve hususî yerler varsa da bu, gündün güne artmakta bulunan yüksek tahsil talebelerinin ihtiyacını temin ve tatmin etmek hududlarının çok dunda kalmış bir haldedir. Bunun için yeniden, kısmen ve ilâsî yekten yiyecek ve yatacak yerler tesis meselesi bugünün düşünülecek işlerinden biri halinde görülmüş ve bunun için de bir müzakere açılarak iyi bir neticeye varmak yoluna girilmiştir. Bu düşünce, bilhassa Üniversitenin muhtelif fakültelerinde birer cemiyet kurulduğu şu zamanda, bu cemiyetlerin bünyeleri ile de müvazi olarak lüzum ve zaruretini belirtmekle bu nokta da nazarı itibara alınmış ve ona göre çareler bulunmasına çalışılmaktadır.»

Yurd işleri hakkındaki tetkiklerimizi bir iki güne kadar bitirecek ve yakında yapacağımız ikinci toplantıda yeni kararlar vereceğiz.»

anlatılıyor, bu muhtemmel meslektaşın tynetini okuyucularına anlatmak mecburiyeti neticesinde..

Bununla beraber Etem İzzet, çok iyi bilmek bizi hiçbir zaman ona karşı dost davranmaktan alıkoymadı. Bundan sonra da alıkoymayacaktır.

Bakınız, bu dakikada Selim Ragıp, Ali Ekrem savurlan küfürleri okurken hatırlıyoruz:

Etem İzzet, bir gün Abdurrahman Naciye çatmış, küfürümüz, mahkemeye düşmüş, mahkûm olmuştu.

Hapishaneye gidecekti, rasgeldiğine yalvarıyor, bu işten kurtulmasını yolu, diye soruyordu. Çok müşkül bir durumdaydı.

Bu, arkadaşları kurtarmaya teşebbüs eden bugün küfürü yiyen Selim Ragıbdı. Hakkı Tark Us ile günlerce Abdurrahman Nacinin arkasına düştü. Defalarca yazhanesinin eşğini aşındırdı.

Selim Ragıp bugün küfürleri yemekteydi. Daha evvel Hakkı Tark ta şu veya bu şekilde hissesini almıştı.

Fakat yardım bundan ibaret değil.

Etem İzzet bir defa da, gene bu şekilde İstanbul sabık valisine çatmıştı, gene müşkül bir vaziyete düşmüştü.

O vakit te bu meslektaş lehine yalvarıp yakan Ali Ekrem olmuştu. Bugün arkadaş ile birlikte küfür yağmurundan hisse almaktadır.

Fakat ne çıkar? Biz iyilik yapmaktan zevk duyan insanlarız. Yarnın maksadla icab ederse el uzatmakta gene yekdiğerimizle müsabaka ederiz.

Yalnız kendisine küçük bir tavsiyede bulunacağız:

Etem,

Cephe'nin ileri hattında çalıştığını söyleme, gazeteyi iç cepheye geçerken çalışanlar ile dış cepheye nöbet bekleyenler de okurlar.

Hele bindiğin otomobilin de cephe hizmetinde olduğunu iddia etme, yazmaya kalkışma..

Biraz gayretle oturduğun apartmanın, alısvir ettiğin kasabla bakılın da aynı hizmeti gördüklerini iddia edecek kadar ileri gidebilirsin.

Ve gülünç olursun.

Kazanıyorsun, şükret ve arasıra biraz kanaatkâr olmanın lüzumunu düşünerek dilini ağzına sok.

Zayı: Bu sene almış olduğum tramvay sebebi pasomu kaybettim. Ve nisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Edebiyat Fakültesi No. 2029

E. Fırat

Türk milletinin göklerimiz için Hava Kurumuna yaptığı yardım, onun müstakbel vaziyetinde...

Ruzveltin nutku

(Baş tarafı 3 üncü sayfada)

tecavüzünden himaye için işgal ediyoruz demekte tereddüd edecek mi?

Şu cihete derin imanım vardır ki Amerikan milletinin büyük ekseriyeti, çizdiğimiz yolun hal için en az tehlikeli ve istikbal için en büyük dünya sulhu ümidini ihtiva eden yolu teşkil ettiği üzerinde mütefekkirdir.

Fena kuvvetler şimdiden kapılarımızı çindedir

Bazı kimseler, Mihverin hiçbir zaman garb yarım küresine hücum etmemek niyetinde bulunmadığı fikrinde. Fakat bu, mağûb edilmiş birçok memleketlerin mukavemet kudretini mahveden zihniyetin aynı tehlikeli görüş ve düşünüş tarzıdır. Naziler, bütün ırkların kendi ırklarının madunu olduğunu ve binnetice bütün ırklar emredileceklerini söylüyorlar. Bundan başka en ehemmiyetli cihet de şudur ki bizim yarım küremizin geniş gelirleri, bütün dünyanın en ziyade cazib ganimetini teşkil etmektedir.

Ruzvelt, sözlerine şöyle devam etmiştir:

Naziler ıslah edilemez, kaplan ehlileştirilemez.

İnkâr kabul etmeyen şu hakikate gözlerimizi artık daha fazla yummalıyız: Birçok memleketleri yıkmış, bozmuş, kemirilmiş olan fena kuvvetler, şimdiden kapılarımızın iç tarafında bulunuyorlar. Bunların gizli müesseseleri, memleketimizde ve komşu memleketlerde faaliyettedirler. Bu işteşârcıların bir tek hedefi vardır ve bu da milletimizi birbirine muharaba gruplarına ayırarak, birliğimizi bozarak ve müdafaa azmimizi yıkmaktır. Bazı Amerikalılar var ki bunlar, aynen nazilerin istedikleri vaziyeti gördükleri gibi ajanlara yardım etmektedirler. Ve bu Amerikalılardan bir kaç diyor ki biz Mihver devletleri'nin dostu ve şeriki olmalı misiz ve onların diktatörlük usullerini taklid etmeli misiz. Fakat tecrübe isbat etmiştir ki hiç kimse nazileri teskin edemez. Hiçbir insan kapıları ehlileştirilemez ve kapıları okşuyarak onu küçük kedi kadar munis yapamaz. Gaddarlık karşısında teskin, yangın bombası karşısında mantık bahis mevzuu olmaz. Şunu biliyoruz ki milletler ancak tam teslimiyet pahasına, nazilerle sulh elde edebilirler. Hatta İtalyan milleti dahi nazilerin cürüm şeriki olmak mecburiyetinde kalmıştır ve bugün İtalyan milleti, bizzat kendisinin nazî mütefekkiri tarafından hangi yazı istikbalde olacağına kadar sıkılacağını bilmemektedir.

Bizim emniyetimiz İngiltere'nin mücadelesine bağlıdır

Naziler, dünyada yeni bir nizamdan bahsediyorlar, fakat zihinlerinde düşüncükleri sey, en eski ve en fena şekilde bir zulüm ve istibdad devridir. Çünkü bu tiranlıkta hiçbir hüriyete, hiçbir dine, hiçbir ümide yer yoktur. Böyle yeni bir nizam, beşer ırkına tahakküm etmek ve beşeriyeti esaret altına almak için kuvvetin ve hırsın gümüşhâr bir ittifakından başka birşey değildir.

İngiliz milleti bu fena ve günahkâr ittifaka karşı faal harb halindedir. Bizim müstakbel emniyetimiz, büyük bir miyasta, bu mücadelenin neticesine bağlıdır.

En az tehlikeli ve en çok faydalı yol: İngiltereye yardım

Hali ve istikbal nazarı dikkate alınarak, doğrudan doğruya Amerikan milletine hitaben şunu diyorum ki Mihverin hücumuna karşı kendilerini müdafaa eden milletlere müzaheret için yapabileceğimiz herşeyi yaparsak, Amerika Birleşik devletleri'nin bu mücadeleye girmesi ihtimalleri o kadar çok azalacaktır. Eğer kendi kendimize karşı tamamen namuskar davranmak istersek, takip edeceğimiz her yolun bizi muhataraları ihtiva ettiğini kabul etmeliyiz. Lâzımdır. Fakat şuna imanım var ki milletimizin büyük ekseriyeti benim teklif ettiğim yolun şimdî için en az muhataralı ve âtidede dünya sulhu için en çok ümidli yol olduğuna kanidir.

Yardım için vakit geçmemiştir

Kendilerini müdafaa için mücadele eden Avrupa milletleri, bizim kendileri için muharebe etmemizi istemiyorlar. Bu milletler, bizden, kendi hüriyetleri ve emniyetleri için mücadeleyi mümkün kılacak tayyare, tank, top ve şileb istiyorlar. Reşmen bildiğimiz ki düşmanların hücumu...

Bizde münakaşa nasıl başlar, nasıl inkişaf eder; bakınız!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

«(Son Posta) yalnız kazanmak, kâğıd damping yapmak, gayri mesru rekabete iflâşlar ve buhranlar yaratmak emel ve hevesle iştirak halindedir.»

29 Birincikânun: «Maruz kaldığımız mukabele, maalesef şumark, yüzüz mahalle çocuklarının adiliklerini ve terbiyesizliklerini andıran bir mukabele..»

«Bu gibilerin elindedir ki, kalem işte öyle terbiyesiz, küstah, müfteri, şumark..»

«Bütün foyaların meydana çıktığı bir anda dahi yalan söylemekten, iftira etmekten, demagoji yapmaktan, terbiyesiz olmaktan sakınıyorlar. Bayağı cıvık, şumark ve küstah, her türlü şeref ve haysiyet firmasına taarruz ediyorlar.»

«Nihayet Son Posta, âdi, bayağı olmaktan kurtulmak için..»

«Yalana, iftiraya, bayağılığa, şirretliğe, yaygaraya alışmış olanlar..»

30 Birincikânun: «(Son Posta) cıvık da şimdi çamur gibi sıçıyorlar, zifos gibi buluyorlar, cife gibi yapıyorlar, çirkâb gibi sıvaşır sıvaşıyorlar, fakat idrak edemiyorlar ki efkân ümmiyeye nazirinde, içinde yüzdükleri çamur deryasına daha çok batıyorlar, daha çok tiksinti veriyorlar, daha çok adilesiyorlar, bayağılaşıyorlar.»

«Onlar, yani su çamur gibi, çirkef gibi, cife gibi, zifos gibi edeb ve hayvan yüzüne sıçırıyorlar, sokak, Sulukule mahalle çocuğu gibi ifran ve zekâmın boynuna atılan Son Posta..»

«Külhanbeylik, şirretlik, iftira ve yalancılığın şahıs ve gazeteminiz üzerinde icra edeceği hiç bir tesir yoktur. Çünkü bu iki çocuk - en son ortaya atıkları adla - kendi isimlerini de söyleyebilecekleri her şeyi ortaya atmışlar ve sözlerinin içinde terbiyesizlikten, iftiradan, bayağılıktan, âdilikten, açık gözlükten ve kazanmak hırsından başka hiç bir müsbet şey olmadığını isbat etmişlerdir.»

gelmemesi için, bu silâhları, lüzumu kadar ve oldukça süratle, bu milletlere vermemiz lâzımdır. Bozguncular, çok geç demesinler. Hiçbir zaman çok geç olmayacaktır ve yarın, ancak bugün den daha geç olacaktır.

Askerlik bakımından, İngiltere ve Britanya imparatorluğu, bugün dünya hakimiyetine karşı bir mukavemet kalesi teşkil etmektedir. İngiltere ve Britanya imparatorluğu, insan seccati tarihinde ebediyen yaşayacak bir muharebe veriyorlar. Bir Amerikan seferi heyeti gönderilmesi hakkında hiçbir talep mevcut değildir. Amerikan hükümetinin herhangi bir azası da bir Amerikan seferi heyeti göndermek hususunda hiçbir niyet taşımamaktadır.

Millî siyasetimiz, harbi istihdat etmemektedir. Millî siyasetin hedefi, harbi memleketimizden uzak tutmaktır. Amerika Birleşik devletlerinin silâhlanmasa ve yokluğunu hissetmeyeceğimizi her ons ve her ton mühimmat ve işe maddesinin cephelede bulunan müdafilere yardım için gönderilmesi, demokrasinin dünya hakimiyetine karşı mücadelesine büyük nisbette yardım etmektedir. İsveç, Rusya ve Almanya komşu diğer memleketlerin Mihver memleketlerine hergün çelik, maden, petrol ve diğer harb malzemesi göndermesi nasıl bitarâfıya muhalif değilse, bizim de böyle hareket etmemiz bitarâfıya muhalif değildir. İngiltereye yardım, bir hissiyat meselesi değil, fakat askerî mütehasıslarımızın müfalealarına dayanarak bir realist askerî siyaset meselesidir.

Silâh imalatında gösterilen gayret kâfi değildir

Ruzvelt, hükümetin, endüstrinin ve işçilerin fevkalade mükemmel iş birliğinden istifade bahsetmiş ve şöyle demiştir:

Saat yapan işçiler, ziraat makine-leri, matbaa makineleri, otomobil, dik-iş makinesi ve lokomotif üzerinde çalışan işçiler, şimdî aydınlatıcı fiş-şekler, bomba kasaları, obüsler, tabancalar ve tanklar imal ediyorlar. Fakat bugünkü gayretler kâfi değildir.

Daha fazla gemimiz, daha fazla tayyaremiz, daha fazla topumuz, herşeyden daha fazla miktarda istihsalimiz olmalıdır. Amerikalılar, şimdikiye

Şimdi bu muhtemmel İkdâmın öğle nüshasına bakalım:

«Âdi, bayağı, müteceviz Son Posta..»

28 Birincikânun Son Telgraftan «Adilğin, yalancılığın, iftiranın haysiyet düşmanlığının, çekememezliğinin, lûgatteki ve hayattaki bütün manası ile ve meslek ahlakına şifirmayan bir utanmazlıkla «So Posta» denilen firmamızın tüccar muharrirleri bize çatmışlar.

Şimdi bu ağız dolusu küfre çaretsiz kalınca, bizim verdiğimiz cevaplara bakınız ve tarihleri karşılaştırınız:

27 Birincikânun: «Maamafih İstanbul Valisi bise bir çare bulmalıdır» diye başlık koyan eski bir gazete sekreterinden - mumaileyh hiçbir zaman yeni de olamamıştır ya - bundan daha fazla mantık ve iz'an beklemeye de pek hakkımız olmasa gerek tir.»

29 Birincikânun: «Bu nasıl yazı, yazarken sarhoş mu idiniz? «Biz terbiyemizi muhafaza devam edeceğiz» diye söz bashyoursunuz, neticede yalancı müfteri, bayağı, şirret, yaygaracı diyorsunuz.

Ya terbiyenizi muhafaza etmeyediniz ne diyecektiniz.

«Hafızamız bizi aldatıyor galiba! Hakkı Tank Us'a, Yunus Nadiye, Abdurrahman Naciye, Muhittin Üstündağ yaptığınız terbiyesizlikten, müfterilikten, şirretlikten dolayı tarziye veren siz değildiniz, bizdik.»

«Şu ağzınızda çizdiğinizizin (herkesin hakkını çalmak, memleketin siyasi durumuna aykırı hareket etmek) sözlerini de biraz izah etmez. Birinci itham, sizi zengin eden hattı hareketin isimdir. İkinciyi iğrenç bir iftira olarak kabul etmeyen sizden başka bir tek kişi bulabilir misiniz?»

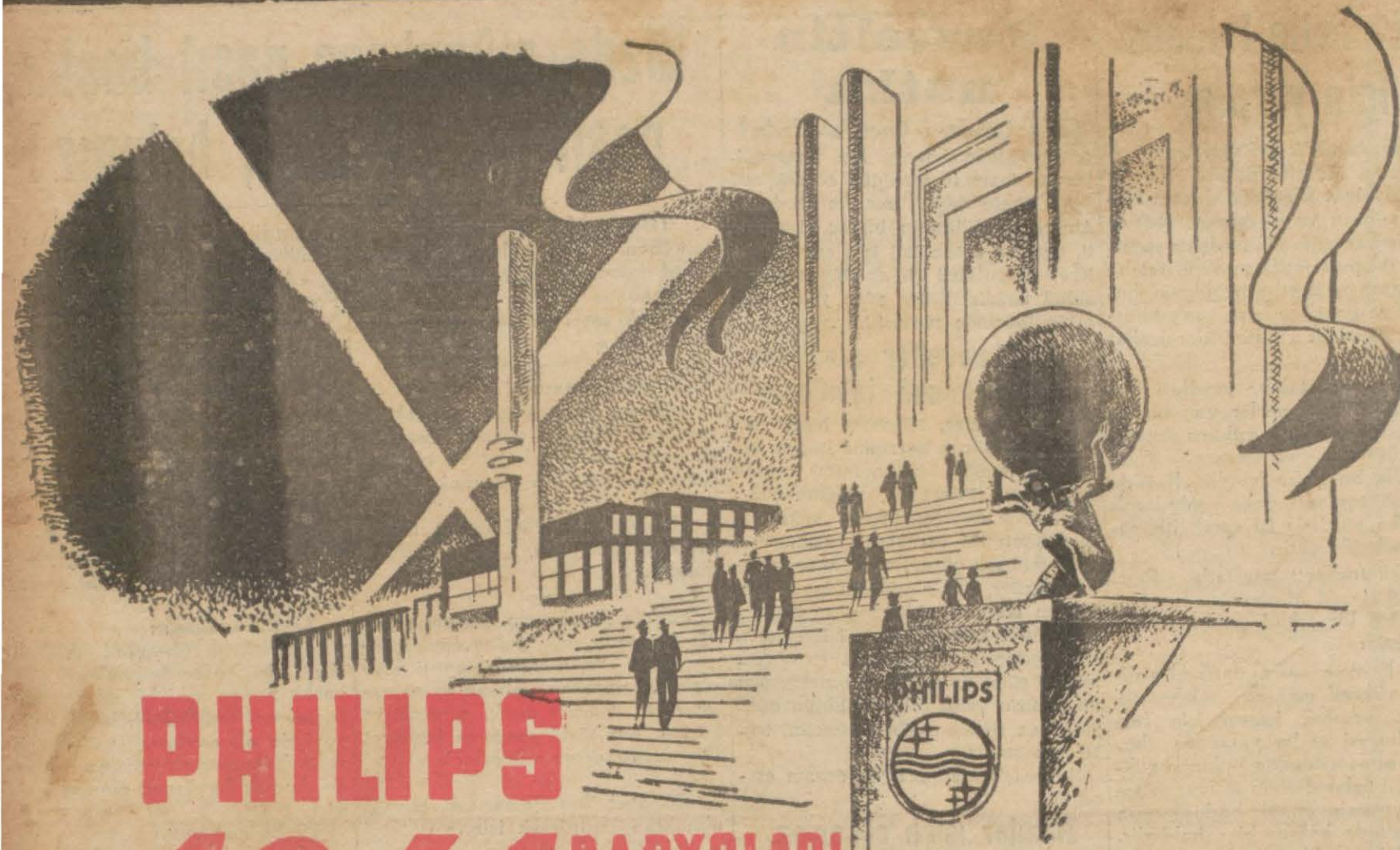
«Bu nasıl yazı Etem İzzet bey? Yazarken sarhoş mu idiniz? Yoksa bu sarhoşluk arzı değil de doğustan mı? Kendi kendinizi sarşın, bu halden kurtulmağa çalışın! Yoksa Bahâlide sizden bahsedilirden bıyıklı gülmeyi iyyad edenlere yerden göke kadar hak vereceksiniz.»

Aziz okuyucu, hüküm veremeyi sana bırakıyoruz.

istikbalde doğuracağı neticelerden korkanlar tarafından kötürüm bir hale getirilmelidir. Müdafaa gayretlerimizin muvaffakiyetsizliğinin istikbalde doğuracağı neticeler, bugün, çok daha ziyade korkulacak mahiyettedir. Amerikanın istikbal hakkındaki hiçbir bedbin siyaset, müdafaa için esaslı endüstrilerin derhal genişlemesini tehir etmeyecektir. Sarış surette şunu anlatmak istiyoruz ki milletimiz hedefi, müdafaa lezavımı yapmak için ihtiyacımız olan bütün makineleri, tezgâhları ve fabrikaları mümkün olan bütün süratle inşa etmektedir. Bunun için insanlarımız vardır, zekâmız vardır. servetimiz vardır ve herşeyin fevkinde azmimiz vardır. Endüstri fabrikaları sahiplerini ve işçilerini bu mühimmatı süratle hiçbir tahdide tâbi tutmadan istihsal için mümkün olan bütün gayretlerini sarfetmeye davet ediyoruz.

Tayyarelerimiz, gemilerimiz ve toplarımız imal olduğunda, hükümetimiz, müdafaa eksperleriyle birlikte, bunlardan millet ve yarın küremenin müdafaa için en iyi tarzda nasıl istifade olunacağına kararlaşıracağız. Dişariya gönderilecek miktarla dahilde kalacak miktar hakkındaki karar, heyeti umumiyesile askerî ihtiyaçlarımız esasına göre alınacaktır.

Biz, demokrasinin büyük tezgâhlarını ve mühimmatı fabrikalarını teşkil edeceğiz. Bu, bizim için, bizzat harb kadar ciddi fevkalade bir vaziyettir. Aynen sanki harbe imişiz gibi, aynı azimle, aynı süratle ve aynı vatan perverlik ve fedakârlık hissiyatıyla vazifelerimize sarılmamız lâzımdır. İngiltereye büyük maddî yardımda bulunduğumuz ve istikbalde daha büyük yardımda bulunacağız. İngiltereye yardımımızda hiçbir durgunluk vukua gelmeyecektir. Hiç bir diktatör, diktatörlerin hiçbir kombinasyonu, bu azmimizin tesirile alakadan tehditlerle bu azmimizi zayıflatamayacaktır. Mihver devletlerinin bu harbi kazanamayacaklarına inanıyoruz. Bu imanımız, en son ve en iyi haberlere dayanmaktadır. Bozgunculuk için elimizde hiçbir mazeret mevcut değildir. Ümid için çok iyi sebebler vardır. Derin surette eminim ki bugün Amerikan milleti, demokrasi imanımıza karşı tehdit önüne geçmek için bütün müdafaa malzemeleri istihsalimizi artırmak üzere hiçbir zaman yapmadığı kadar muazzam bir gayret yapmaya azmetmiş bulunmaktadır.

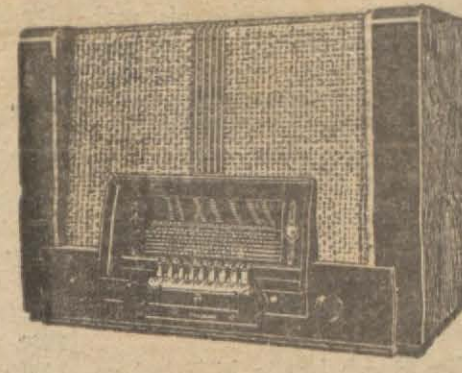
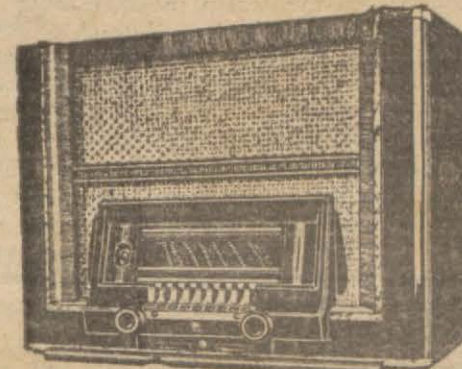
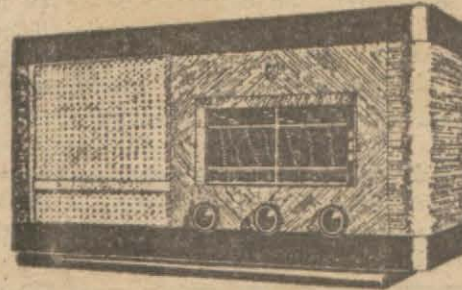
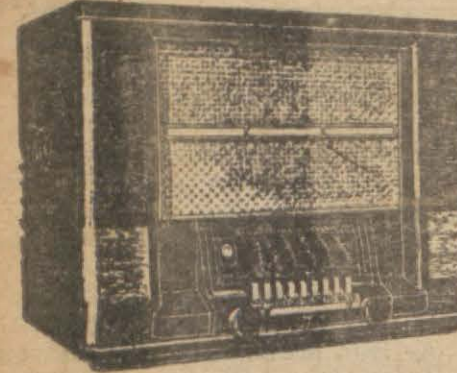
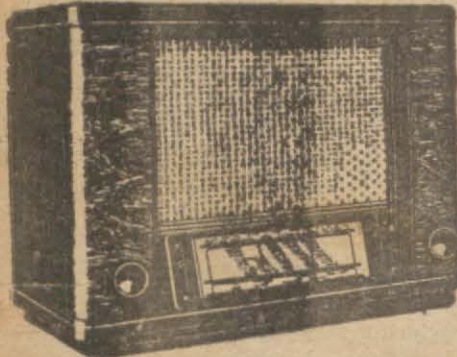
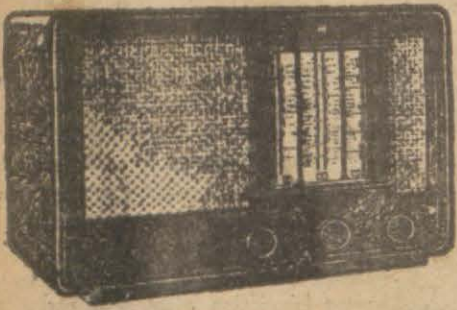

PHILIPS

1941 RADYOLARI

Sergisi Açılmıştır!

Bu Emsalsiz Radyoları
Görmek ve tecrübe etmek
için PHILIPS
satış Mağazalarını ve
acentelerini ziyaret ediniz

1941 Philips aletleri teknik sahasında, deneyati aletle, enuyun tasarrufunda ve stilde yeni bir hamle ifade ediyor. Farklılık tekâmül ettirilmiş düğme tertibatı sayesinde, bir düğmeye basmakla istenilen istasyon gayet zarif ve pürüzsüz olarak alınabilmektedir. "Ticonal" gelişimden mamul aparatlar ile ayar hassasiyeti fazlasıyla sağlanmıştır. Philips'te yeni leah çok idareli "U" lambaları sayesinde cereyan sarflarından pek büyük bir tasarruf temin edilmiştir. En kıymetli tabiatın mamul, elle cilalanmış mübaleleri modern stiline en zarif, en güzel birer örnektir. Philips fabrikaları bu sene gündüze kadar mülki görülenmiş zengin çeşitlerle her keseye, her zevke uygun ve en mükülpesentleri, en titizleri bile tatmin edecek radyolar serisini herkesin istihabına arz eder. Büyük ana'at çabalarını sürekli, yorucu bir çabadan doğduğu gibi bu senenin Philips radyoları da, en maruf teknikleriyle sürekli, yorucu uğraşmaları sayesinde böyle gerçek, gerçek kalite itibarıyla kusursuz bir mükemmeliyet edinmiş buluyor.

TEDİYATTA
BÜYÜK
KOLAYLIKLAR

PHILIPS

DÜNYANIN EN BÜYÜK RADYO FABRİKALARI

Tasarruf etmek. isteyen biri...

Kunduruların tabanlarını korumak için çoraplarını yırtıyor.

Fakat ucuz lâmba mübayaası etmek suretile aynı şekilde hareket edenler az değildir. Bu ampulların ne derecede daha pahalıya çıktığı elektrik faturası ödendiğinde tezahür eder.

Makikî bir tasarruf yapmak isterseniz daha az cereyan istihlakına mukabil en bol ışık veren TUNGSRAM ampullarını almalısınız.

TUNGSRAM

EN AZ PARAYA - EN BOL AYDINLIK

BOURLA BİRADER

İSTANBUL ANKARA

Bayramda yalnız

KIZILAY GAZETESİ

Çıkacaktır

İlanlarınızı vermekle hem kendinize ve hem de Kızılaya yardım etmiş olacaksınız.

İLÂN FİYATLARI	İlan sahifelerinde	Santimi 50 Kr.
	Diğer sahifelerde	» 100 »
	3 üncü sahifede	» 200 »
	2 nci sahifede	» 250 »
	1 inci sahifede	» 500 »

Müracaat yeri:

İstanbulda Postane karşısında Kızılay Satış bürosu, Tel: 22653
İstanbul Postane arkasında İlanlık Şirketi Telefon: 20094 - 95

En İyi Bir Hediye
1941 MODELLERİ

ARLON

SAATLARIDIR.

Sağlam, dakik ve dünyanın en iyi saatları olduğu gibi fiyatları daha ucuzdur.

ARLON saatlarını görmeden başka saat almayınız.

Satış deposu: Z. SAATMAN, İstanbul Sul - tanhamam Camıbaşı han 1 inci kat

Satış yeri: Basri Tümer, Yeni Valde Han

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ, A. Ekrem UŞAKLIĞİL

Cep, Kol Saatleri Altın Metal 15 sene garantili 6 TAKSİTTE	Kömür ve odun sobaları 4 TAKSİTTE
Havagazı ve elektrik ocakları 4 TAKSİTTE	A E G Elektrik süpürge ve fırınları 6 TAKSİTTE
	Avizeler ve hediyelekler 4 - 6 TAKSİTTE

LUXOR Radyoları ve otomatik gramfonları (Taksitle)
OSMAN ŞAKAR ve Şki.
Galata, Bankalar caddesi 59-47 Tel. 41378. Beyazıt, Üniversite caddesi No. 28 Karaköy, İskele caddesi No. 33/2

SAATLİ
MAARİF DUVAR TAKVİMLERİ
ÇIKTI
FAKAT!! Aldanmamak için MAARİF TAKVİMİ ismine dikkat etmelidir.
DİKKAT!! MAARİF TAKVİMİ MAARİF TAKVİMİ
Merkezi: İstanbul Maarif kütüphanesi.

Arkadaşınız bir gün size:

...Yakında ben zengin

...Adada köşküm...

...Müşkada apartimanım

...Dostluğum şeref verecek!

cebimde muhakkak MILLİ PİYANGO'NUN

kalabiyos mos - Vordü. İntiy

— Alâ... Beklerim

kib etmek gü'ün de d... laldı

işaret etti. Genç memur çıktı.